

החוג ללימודים רב-תחומיים לימודים לתואר B.A. (חד-חוגי ודו-חוגי) שנה"ל תשע"ח

ראש החוג: פרופ' יאיר זלטנרייך

חברי הסגל האקדמי:

פרופ' חבר:	פרופ' ציונה גרוסמרק, פרופ' יאיר זלטנרייך, פרופ' נורית כרמי, פרופ' מוסטפא עבאסי, פרופ' גונן שרון.
מרצה בכיר:	ד"ר שרה ארנון, ד"ר אמיר גולדשטיין, ד"ר זאביק גרינברג, ד"ר אביגיל מור, ד"ר יוחאי עתריה, ד"ר אילת שביט.
מרצה:	ד"ר משי משה אורי, ד"ר אלון גולדברג, ד"ר יערה גיל גלזר, ד"ר ינאי פרחח, ד"ר יעל קדר, ד"ר אורן רייכמן, ד"ר דלית שמחאי, ד"ר חגי שמש.
מורה:	עו"ד תמר גוטגולד-כהן, ד"ר הילה נבו, ד"ר מרסל עמאשה, ד"ר רוני שריג.
מרצים מן החוץ:	ד"ר מיכאל אזבנד, ד"ר איריס אלקחר, ד"ר גליה אנקורי, ד"ר ליאור אריאל, גבי אורטל בארי, ד"ר נעמה בן זאב, ד"ר תמר ברקאי, ד"ר ראובן גפני, ד"ר גיורא גודמן, ד"ר אורלי דהאן, ד"ר מיה דואני, ד"ר תמר הגר, ד"ר אילנה הירסטון, ד"ר יאלי השש, ד"ר נגה וולף, ד"ר רנא זהר, גבי הודיה חיוט, ד"ר נחום טורצקי, ד"ר טל ישראלי, פרופ' אמיר כהן שליו, גבי שלי לויט, ד"ר נמרוד מרום, ד"ר ליאת סאבין בן שושן, ד"ר זאנה פיאדין, ד"ר אלי פיטקובסקי, ד"ר ענבל פלג-קוריאט, ד"ר רות פרסר, גבי יהל קורלנדר, ד"ר נעם קרש, ד"ר נטע רבהון-דמת, ד"ר גל חגית רומנו, מר אמיל שיינפלד, ד"ר מירב שניצר, ד"ר גד שפר.
מתרגלים:	מר צביקה אופיר, גבי יסמין ברזילי שחם, מר יונתן יעקובי, מר אורי לוזון, גבי טניה נסונוב, גבי יעל סילבר, גבי רוזה סרוחנוב שבתאי, גבי ענת קולומבוס, גבי מירנדה שמש.

תוכן הקובץ

3-5	מטרת הלימודים
6-7	תכניות לימוד
8	החטיבה למדעי ההתנהגות, החברה והסביבה
9-10	מקבץ פסיכולוגיה
11-12	מקבץ מגדר
13-14	מקבץ סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
15-16	מקבץ ניהול ויישוב סכסוכים
17-18	מקבץ סביבה וחברה
19	החטיבה לתרבות
20	מקבץ פילוסופיה
21	מקבץ לימודי ארץ-ישראל בהיבט אזורי
22-23	מקבץ היסטוריה
24	תכנית לשילוב אקדמי – המכון לאומנויות והחוג ללימודים רב-תחומיים
25	מקבץ חינוך בחוג ללימודים רב-תחומיים
26-27	מקבץ כלכלה בחוג ללימודים רב-תחומיים
28	תכנית עתידים- צוערים לשלטון המקומי
29-52	תקצירי הקורסים

מטרת הלימודים

החוג ללימודים רב-תחומיים מאפשר לסטודנטים לרכוש השכלה אקדמית רחבה, המשלבת מגוון של נושאים מתחומי מדעי הרוח והחברה (רב-תחומי), ביחד עם האפשרות להרחיב בתחומי עניין לפי בחירת הסטודנט.

החוג מציע שני מסלולי לימוד: חד-חוגי (120 נ"ז) ודו-חוגי (60 נ"ז).

1. המסלול החד-חוגי מיועד לסטודנטים המעוניינים בהשכלה איכותית רחבה ובתואר ב"א בלימודים רב-תחומיים. המסלול הדו-חוגי נועד גם הוא לסטודנטים המעוניינים בהשכלה איכותית אולם בזמן הם מעוניינים להשלים את השכלתם הכללית או לרכוש התמחות נוספת בחוג אחר.
2. בשני המסלולים, החד-חוגי והדו-חוגי, בנויה תכנית הלימודים כך שתהווה בסיס אקדמי מצוין ללימודי המשך לתואר שני או ללימודי תעודה בכלל ולתעודת הוראה בפרט.

תכנית הלימודים

החוג ללימודים רב-תחומיים מושתת על מבנה של שתי חטיבות, כשכל חטיבה מכילה מקבצים בתחומי דעת סמוכים:

החטיבה למדעי ההתנהגות, החברה והסביבה - כוללת את המקבצים הבאים: פסיכולוגיה; ניהול ויישוב סכסוכים; מגדר; חברה וסביבה; סוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

החטיבה לתרבות - כוללת את המקבצים הבאים: פילוסופיה; לימודי ארץ-ישראל בהיבט אזורי; היסטוריה.

במסלול החד-חוגי על כל סטודנט לבחור בחטיבה אחת. ששך נקודות הזכות הנצבר הוא 120 נ"ז. במסלול הדו-חוגי על כל סטודנט לבחור בחטיבה אחת ומתוכה 2 מקבצים בהיקף של 20 נ"ז כל אחד. נוסף לכך קיים מקבץ כללי בהיקף של 20 נ"ז. סך נקודות הזכות הנצבר הוא 60 נ"ז. שאר 60 נקודות הזכות ילמדו במסגרת החוג השני שבו לומד הסטודנט (חינוך, פסיכולוגיה, שירותי אנוש, כלכלה וניהול, לימודי מזרח אסיה או מדעי המחשב).

כחלק מלימודי התואר מחויב הסטודנט ללמוד קורסי מיומנויות. במסלול החד-חוגי - קורסים אלה נכללים בתכנית הלימודים החטיבתית. במסלול הדו-חוגי קורסים אלה יילקחו ברובם במסגרת החוג השני, ועל הסטודנט להשלים את נקודות הזכות במקבץ הכללי באמצעות בחירה מכלל הקורסים המוצעים.

תנאי הקבלה לחוג

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה של המכללה ברמה הנדרשת על ידי החוג.

דרישות המעבר משנה לשנה

המעבר לשנה ב' מותנה בממוצע ציונים של 65 לפחות בשנה א' בכלל הקורסים בחוג, ובסיום קורסי המיומנויות הכוללים: מיומנויות אקדמיות, מיומנויות במחשבים, סטטיסטיקה למדעי החברה א' וסטטיסטיקה למדעי החברה ב'.

המעבר לשנה ג' מותנה בנוסף לתנאים הקודמים גם בקבלת פטור באנגלית (ובחטיבה למדעי ההתנהגות, החברה והסיבה – גם בסיום קורס רוח כלל מכללתי בהיקף של 2 נ"ז).

ציון עובר בקורס הינו 56, למעט בקורסים מיומנויות אקדמיות ובקורסי הסמינריונים, בהם ציון עובר הוא 60.

קורס הבעה ורטוריקה

סטודנטים שבמעמד הקבלה התקבלו עם דרישה נוספת להמשך לימודיהם ללמוד את הקורס הבעה ורטוריקה יזוכו בעבור הקורס ב-2 נ"ז.

אנגלית

בהתאם להחלטת המועצה להשכלה גבוהה, לימודי האנגלית הנם לימודי חובה לתואר ב"א. כל הסטודנטים נדרשים להתחיל בלימודי האנגלית בשנה הראשונה ללימודיהם (ובמקרים מסוימים – קודם לתחילת לימודיהם):

סטודנטים שרמתם טרום בסיסי א', טרום בסיסי ב' או בסיסי מחויבים ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון ללימודיהם

סטודנטים שרמתם מתקדמים א' או מתקדמים ב' מחויבים ללמוד אנגלית החל מסמסטר א' או סמסטר ב' של השנה הראשונה ללימודיהם.

סטודנטים ברמת אנגלית טרום בסיסי א' או ב', החייבים בקורס הבעה ורטוריקה, עשויים שלא לסיים את לימודי התואר בשלוש שנות לימוד ויאלצו לפרוס את לימודיהם לשנה נוספת.

בנוסף, כל הסטודנטים במכללה נדרשים להגיע לרמת פטור באנגלית כתנאי מקדים לרישום לסמינריון ו/או לקורסים מתקדמים.

ככלל, הרישום לקורסי האנגלית מתבצע ע"י הסטודנט ובאחריותו במסגרת ימי השיבוץ החוגיים.

הגשת עבודות סמינריוניות

במסלול החד-חוגי חייב הסטודנט להגיש שתי עבודות סמינריוניות, בשני מקבצים שונים. במסלול הדו-חוגי חייב הסטודנט להגיש עבודה סמינריונית אחת בכל חוג. במסגרת החוג ללימודים רב-תחומיים עליו לבחור סמינריון באחד מהמקבצים שבהם הוא לומד.

טרם הרישום לסמינריונים, נדרש כל סטודנט לעמוד בתנאי הקדם הבאים:

א. להגיע לרמת פטור באנגלית.

ב. לסיים את הקורס "מיומנויות אקדמיות" בציון של 60 לפחות.

ג. ציון "עובר" בסמינר הינו ציון 60.

סיוורים

תכנית הלימודים באחדים מהמקבצים כוללת חובת ההשתתפות בסיוורים ועל פי תקנון שכר הלימוד, ההשתתפות בסיוורים מחייבת תשלום.

חובת קורס במדעי הרוח

כל סטודנט במכללה חייב ללמוד קורס אחד בהיקף של 2 נ"ז במדעי הרוח במהלך שלוש שנות לימודיו לתואר. הדבר נועד להעשיר את עולמם הרוחני של תלמידי המכללה ולהרחיב את אופקיהם.

כישלון בקורסי חובה

בחוג ללימודים רב-תחומיים לא ניתן ללמוד יותר מפעמיים את קורסי החובה הבאים: מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'+ ב' ומיומנויות אקדמיות. כישלון חוזר בקורסים אלה יגרום להפסקת לימודים.

בהתקיים נסיבות מיוחדות, וזאת על פי החלטת ראש החוג, יהיה התלמיד רשאי להירשם שוב לקורס האמור ולהמשיך את לימודיו בתנאים שיקבע החוג.

מעבר בין חטיבות / מקבצים

שינוי חטיבה או החלפת מקבץ תתאפשר עד תום שנת הלימודים הראשונה של הסטודנט בחוג.

שינוי תכנית הלימודים

החוג רשאי בכל עת לבצע שינויים בתכנית הלימודים ועליו לידע על כך את הסטודנטים.

סיום תואר

במסלול החד-חוגי קבלת התואר מותנית בציון ממוצע 65 ומעלה בגמר הלימודים. במסלול הדו-חוגי קבלת התואר מותנית בממוצע ציונים כולל של שני החוגים, בציון הנדרש בחוג האחר.

תכניות לימוד

תכנית חד-חוגית

במסלול החד חוגי ילמדו הסטודנטים בשנה א' את כל קורסי החובה בכל המקבצים שבחטיבה שבה בחרו.

בשנה ב' יבחרו הסטודנטים בחטיבה למדעי ההתנהגות, החברה והסביבה שלושה מתוך חמשת המקבצים וילמדו בהם קורסים בהיקף כולל של 30 נ"ז.

הסטודנטים בחטיבת התרבות ילמדו בכל שלושת המקבצים קורסים בהיקף כולל של 30 נ"ז.

להלן פירוט קורסי החובה במקבץ הכללי

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסטטיסטיקה א'	א'	3		חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
מבוא לסטטיסטיקה ב'		3	סטטיסטיקה א'	חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
מיומנויות אקדמיות		4		
שיטות מחקר כמותניות	ב'	3		חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
שיטות מחקר איכותניות		3		חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
קורס רוח כלל-מכללתי	כל השנים	2		

תכנית דו-חוגית

בתכנית הדו-חוגית על כל סטודנט לבחור בחטיבה אחת **ומתוכה** לבחור בשני מקבצים אשר יילמדו בהיקף של 20 נ"ז כל אחד. בנוסף לכך, ילמד הסטודנט מקבץ כללי, הכולל את קורסי המיומנויות (חובה) וקורסי בחירה מכלל החוג בהיקף של 20 נ"ז.

ללומדים בתכנית דו חוגית בשילוב עם החוגים לחינוך או לפסיכולוגיה אין חובות במקבץ הכללי והם יוכלו לקחת קורסי בחירה מכלל החוג בהיקף של 20 נ"ז.

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית עם החוג לשירותי אנוש:

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסטטיסטיקה א'		3		חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
מבוא לסטטיסטיקה ב'		3	סטטיסטיקה א'	חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
מיומנויות אקדמיות		4		
קורס רוח כלל-מכללתי	כל השנים	2		

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית עם החוג לכלכלה:

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מיומנויות אקדמיות		4		
שיטות מחקר כמותיות	ב'	3	סטטיסטיקה א' וסטטיסטיקה ב'	חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית עם החוג למדעי המחשב או לימודי

מזרח אסיה:

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסטטיסטיקה א'		3		חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
מבוא לסטטיסטיקה ב'		3	סטטיסטיקה א'	חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
מיומנויות אקדמיות		4		
שיטות מחקר כמותיות	ב'	3	סטטיסטיקה א' וסטטיסטיקה ב'	חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
קורס רוח כלל-מכללתי	כל השנים	2		

החטיבה למדעי ההתנהגות, החברה והסביבה

החטיבה למדעי ההתנהגות, החברה והסביבה בחוג ללימודים רב-תחומיים מציעה תכנית לימודים החותרת לפתח אצל סטודנטיות וסטודנטים ראייה מעמיקה ורחבה של בני אדם, מוסדות חברתיים ופוליטיים, וכן של הסביבה הטבעית שלנו. במסגרת התכנית הסטודנט יכיר את המניעים להתנהגות ברמת היחיד והחברה וכן דרכי התמודדות והתערבות שונות. תכנון נכון של הלימודים בחטיבה פותח אפשרויות מגוונות ללימודי המשך לקראת תואר מ"א בתחומים שונים של מדעי ההתנהגות, החברה, הסביבה והמדיניות.

מקבצי הלימוד המגוונים בחטיבה למדעי ההתנהגות, החברה והסביבה מציעים השכלה רב-תחומית מקיפה:

המקבץ לפסיכולוגיה מאפשר היכרות עם נפש האדם, תוך התייחסות לטווח החיים ולהקשרים חברתיים שונים. הלימודים במקבץ מעניקים הבנה מעמיקה של מגוון ההיבטים התיאורטיים המתייחסים לרגשות, לחשיבה ולהתנהגות. התכנית בנויה במטרה לאפשר לסטודנטים לקבל תמונה רחבה של הפסיכולוגיה דרך היכרות עם התחומים הבולטים בה והבנת מערכות הקשרים ביניהם.

המקבץ לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מקנה מושגי יסוד, תיאוריות מרכזיות וכלים מעשיים לניתוח והבנה של זהותו ומקומו של הפרט בחברה, קבוצות חברתיות, תרבות, מוסדות ותהליכים בחברה הישראלית והאנושית לגווניה השונים, ולהובלת שינוי חברתי.

מקבץ לסביבה ולחברה מציע לתלמידיו ראייה רב-תחומית הקושרת בין ההתנהגות האנושית לבין הסביבה שבה אנו חיים. הקורסים יאפשרו היכרות עם נושאי איכות הסביבה הנמצאים כיום על סדר היום הציבורי, והבנת השלכותיהם החברתיות, הפסיכולוגיות, והבריאותיות.

המקבץ לניהול וישוב סכסוכים עוסק בתופעת הקונפליקט ברמה הגלובאלית, המקומית והאישית. הקורסים במקבץ מעניקים ידע וכלים לאבחנה בין סוגי סכסוכים והכרת אופן התנהלותם, וכן מיומנויות בתקשורת, משא ומתן וגישור לזיהוי אינטרסים ולהתנהלות במצבי קונפליקט.

המקבץ ללימודי מגדר מציע ניתוח מגדרי בקורתי של מאגרי הידע הקיימים בתחומי הפסיכולוגיה והסוציולוגיה. הלימודים מקנים הבנה מעמיקה של פעילות הגומלין שבין החברה לפרט בתהליך הבניית תפקידי המגדר, גיבוש הזהות המגדרית והשפעותיהם של תהליכים חברתיים תלויי-מגדר על עיצוב מציאות חיינו.

מקבץ פסיכולוגיה

הפסיכולוגיה עוסקת בחקר ההתנהגות האנושית על היבטיה השונים. בין השאר ניתן לחלק את תחומי הפסיכולוגיה המגוונים לשניים: תחומים בעלי האוריינטציה המחקרית ותחומים בעלי אוריינטציה יישומית. התחומים בעלי האוריינטציה המדעית כוללים תהליכים קוגניטיביים (למידה, זיכרון, חשיבה, שפה וכו'), התפתחות וגדילה, חישה, תפיסה, רגשות, תיאוריות אישיות, פסיכופתולוגיה, נוירו-פסיכולוגיה ועוד. נושאים אלה משמשים כר נרחב למחקרים מדעיים מגוונים. התחומים בעלי האוריינטציה היישומית כוללים בין השאר פסיכולוגיה קלינית, פסיכותרפיה, מבחנים פסיכולוגיים, פסיכולוגיה ייעוצית-חינוכית, פסיכולוגיה ארגונית ועוד. אולם חלוקה זו רחוקה מלהיות חדה וברורה, שכן קיימת השפעה הדדית נרחבת בין התחומים המדעיים והיישומיים. המקבץ בפסיכולוגיה משקף את המגוון העשיר של תכנים אלה. התכנית בנויה במטרה לאפשר לסטודנטים לקבל תמונה רחבה של הפסיכולוגיה דרך היכרות עם התחומים הבולטים בה והבנת מערכות הקשרים ביניהם.

תנאי הלימוד במקבץ בפסיכולוגיה

- בתכנית זו חוגית עם החוגים חינוך ופסיכולוגיה – לא ניתן לבחור במקבץ פסיכולוגיה.
- המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בציון ממוצע של 75 בקורסי החובה הניתנים בשנה א' ובהשלמת קורסי מיומנויות היסוד של שנה א'.
- הרשמה לקורס חובה של שנה נתונה מותנית בהשלמת כל קורסי החובה של השנים הקודמות, כולל מיומנויות היסוד.
- על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות בכול מסלול, יש ללמוד קורסי בחירה מהמקבץ.
- סטודנט במסלול דו-חוגי הבוחר כחלק מלימודיו בחוג האחר קורס הכלול בתכנית המקבץ, ישלים את מספר הנקודות הנדרשות במקבץ מתוך קורסי הבחירה שבו.

קורסי החובה:

שנה	המסלול הנבחר		נ"ז	דרישות קדם	שם הקורס
	זו חוגי 20 נ"ז	שנה			
א'	חובה	א'	חובה	5	מבוא לפסיכולוגיה (שיעור + תרגיל)
	חובה		חובה	2	מבוא לפסיכולוגיה
ב'	חובה	ב'	חובה	2	מבוא לפסיכולוגיה
	חובה		חובה	2	
	---		חובה	2	
ג'	חובה	ג'	חובה	2	פסיכופתולוגיה
	13 נ"ז		15 נ"ז		

קורסי הבחירה המוצעים הם :

נ"ז	זרישות קדם	שנה	שם הקורס
2		כל השנים	גוף, זהות ושייכות : איך מיוצרות קטגוריות של בריאות ופתולוגיה
2			היבטים פסיכולוגיים של המשחק
2			לאכול או לא לאכול : מבט על הפרעות אכילה
2			פסיכולוגיה של נשים
2			הגיל השלישי באומנות השביעית : זקנה בקולנוע
2			מבוא לפסיכולוגיה
6	כל קורסי המיומנויות	ג'	סמינר במקבץ פסיכולוגיה
	כל קורסי החובה במקבץ		
	פטור מאנגלית		

מקבץ ללימודי מגדר

מטרתם של לימודי המגדר היא להפגיש את הלומדים/ות עם מאגרי ידע חדשניים ושוויוניים מבחינה מגדרית שהתפתחו בעשור האחרון בתחומים שונים של מדעי ההתנהגות. תכנים אלה נועדו להשלים ולהעשיר את שלל תחומי הדעת הקיימים תוך נתינת ביטוי ברור וצלול יותר גם לקול הנשי. בתכנית הלימודים יושם דגש על הקניית כלי חשיבה וניתוח מתחכמים על מנת לפתח אצל הסטודנט/ית את היכולת לחקור ולארגן ידע אקדמי מנקודת מבט מאוזנת.

במסגרת תכנית הלימודים מוצעים מגוון קורסים בתחום הפסיכולוגיה והסוציולוגיה המגדריים. קורסי הפסיכולוגיה מפגישים את הלומדים/ות עם תיאוריות פסיכולוגיות חדשניות בנושא ההתפתחות וההוויה של הפסיכולוגיות הנשית והגברית במבט מגדרי לצד ניתוח מגדרי של תיאוריות פסיכולוגיות מובילות. תכנים אלו מעשירים מאד את תלמידי המקבץ לפסיכולוגיה והחוג לפסיכולוגיה ומסייעים להרחיב ולהעמיק את הידע הפסיכולוגי שלהם מנקודת מבט ייחודית זו.

תנאי הלימוד במקבץ ללימודי מגדר

- המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בציון ממוצע של 75 בקורסי החובה הניתנים בשנה א' ובהשלמת קורסי מיומנויות היסוד של שנה א'.
- הרשמה לקורס חובה של שנה נתונה מותנית בהשלמת כל קורסי החובה של השנים הקודמות, כולל מיומנויות יסוד.
- יש ללמוד את קורסי החובה של המקבץ, כולל הסמינר, וכן קורסי בחירה עד להשלמת מספר הנקודות הנדרש

קורסי החובה:

שם הקורס	דרישות קדם	נ"ז	המסלול הנבחר		שנה
			שנה	דו חוגי 20 נ"ז	
מבוא ללימודי מגדר		4	חובה	א'	חובה
אלימות כלפי נשים		4	חובה	ב'	חובה
			8 נ"ז		8 נ"ז

קורסי הבחירה המוצעים הם:

נ"ז	דרישות קדם	שנה	שם הקורס
2		כל השנים	אתיקה, דאגה ומגדר
2			גבריות בעידן המודרני
2			האישה האחרת
2			ההיסטוריה בפרספקטיבה נשית
2			להעיר את סינדרלה: תרבות חומרית והיסטוריה נשית
2			מבוא לפילוסופיה של המדע: ביקורת ופמיניזם
2			מגדר, אינטימיות ומיניות
2			מגדר ומשפט
4			משנות את האקדמיה: סטודנטים ומרצות מלמדות ולומדים חינוך ומגדר
2			מה מגדר קשור לזה? הטמעת חשיבה מגדרית בדרך לשינוי
2			עתיד הגבריות: יישומים וביקורת
2			פמיניזמים מזרחיים
2			פסיכולוגיה של נשים
2			קול והקשבה בלימודי מגדר
2			שוויון הזדמנויות בעבודה
6	כל קורסי החובה במקבץ		ג'
	פטור באנגלית		
	כל קורסי המיומנויות		

מקבץ סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

הסוציולוגיה היא תחום ידע מרכזי במדעי החברה. הסוציולוגיה מתבוננת במצבים חברתיים ומפתחת מחשבה ביקורתית ויכולת יישום של מושגים ותיאוריות להבנה וניתוח שלהם. המקבץ לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה יקנה מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות להבנה וניתוח של קבוצות, חברות, מוסדות ותהליכים בחברה האנושית. יילמדו נושאים כמו אנתרופולוגיה, חברה ותרבות בעבר ובחברה המודרנית, ערכים ונורמות, מוסד המשפחה, חברות, סטייה וקונפורמיות חברתית, תהליכים חברתיים בקבוצה הקטנה, מיעוטים ו"אחרים", דת וקבוצות דת, ארגונים כלכליים וחברתיים, התנהגות קולקטיבית, ריבוד ואי-שוויון חברתי ועוד. מקום מיוחד יוקדש לניתוח תהליכים בחברה הישראלית תוך התמקדות בנושאים של רב-תרבותיות, מגדר, מיעוטים וערבים בישראל - בדגש אזורי של צפון הארץ.

תנאי הלימוד במקבץ סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

- המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בציון ממוצע של 75 בקורס מבוא לסוציולוגיה הניתן בשנה א' ובהשלמת קורסי מיומנויות היסוד של שנה א'.
- הרשמה לקורס חובה של שנה נתונה מותנית בהשלמת כל קורסי החובה של השנים הקודמות, כולל מיומנויות יסוד.
- על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות במקבץ, יש ללמוד קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר.

קורסי החובה:

המסלול הנבחר				נ"ז	דרישות קדם	שם הקורס
שנה	דו חוגי 20 נ"ז	שנה	חד חוגי 30 נ"ז			
א'	חובה	א	חובה	5		מבוא לסוציולוגיה (שיעור + תרגיל)
	חובה		חובה	5		מבוא לאנתרופולוגיה חברתית (שיעור + תרגיל)
ב'	*חובת בחירה	ב'	חובה	4	מבוא לסוציולוגיה	מבנה חברתי של מדינת ישראל
	*חובת בחירה		חובה	4	מבוא לסוציולוגיה	תיאוריה ומחקר בסוציולוגיה
	14 נ"ז		18 נ"ז			

*סטודנט דו חוגי יבחר אחד מבין קורסי חובת הבחירה, ניתן לבחור בקורס השני כקורס בחירה.

קורסי הבחירה המוצעים הם:

נ"ז	זרישות קדם	שנה	שם הקורס
2		כל השנים	אדם, חברה וסביבה
2			אנתרופולוגיה של הבריאות והרפואה
2			החברה בישראל לאורה של התרבות הפופולארית
2			סוציולוגיה של הקיבוץ
2			על אנשים, עסקים וחברות בעידן הגלובלי
2			קשר משפחתי מבט עכשווי על משפחות בישראל
6	כל קורסי החובה במקבץ	ג'	סמינר במקבץ סוציולוגיה
	כל קורסי המיומנויות		
	ציון 75 במבוא לסוציולוגיה		
	פטור באנגלית		

מקבץ ניהול ויישוב סכסוכים

תופעת הסכסוך (קונפליקט) מטרידה ומרתקת גם יחד, והיא נוכחת בכל אינטראקציה אנושית. הסכסוך הוא התנגשות בין אינטרסים וערכים של בני אדם ברמה הבין-אישית, הבין-קבוצתית והבין-לאומית. התמודדות עם סכסוך כוללת הן חיפוש דרכים ליישובו והן מאמץ לניהולו באופן המאפשר חיים תקינים לכל המעורבים בו.

גורם מרכזי בהתנהלותם של סכסוכים ובהערכת האפשרויות לסיומם הוא איכות התקשורת. תקשורת לקויה נשענת על נתיבי תקשורת עמוסים ורועשים, חוסר הקשבה, עיוותי תפיסה וחוסר סובלנות ועוינות בין צדדים. תקשורת בונה מקפידה על נתיבי תקשורת קולחים ופנויים, היענות ושקיפות ושיתוף פעולה. תקשורת לקויה מוליכה להתפרצות סכסוכים ולהתמשכותם, בעוד תקשורת בונה מסייעת בניהולם ואף בפתרונם.

המקבץ מתמקד בגישות תיאורטיות ויישומיות להבנת סכסוכים וניהולם כדינמיקות של תקשורת. כיוון שקונפליקט הוא תופעה גנרית ורבת פנים, הוא מאשר לימוד ומחקר רב-גוניים ומגוונים. סכסוך מתרחש בכל רובדי החיים וניתן לזהות מאפיינים משותפים בזירה המשפחתית, במקום העבודה, בין קבוצות חברתיות ופוליטיות, בין אומות ובין תרבויות. מגוון הקורסים המוצעים משקף את הססגוניות הזאת במצאי הסכסוכים ובדרכים להתמודדות עמם.

תנאי הלימודים במקבץ ניהול ויישוב סכסוכים

- המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בציון ממוצע של 75 בקורסי החובה הניתנים בשנה א' ובהשלמת קורסי מיומנויות היסוד של שנה א'.
- הרשמה לקורס חובה של שנה נתונה מותנית בהשלמת כל קורסי החובה של השנים הקודמות, כולל מיומנויות יסוד.
- על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות בכול מסלול, יש ללמוד קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר.

קורסי החובה:

המסלול הנבחר				נ"ז	דרישות קדם	שם הקורס
שנה	דו חוגי 20 נ"ז	שנה	חד חוגי 30 נ"ז			
א'	חובה	א'	חובה	3		ניהול ויישוב סכסוכים – חלק א'
	---		חובה	2		תקשורת וגישור בקונפליקט
ב'	חובה	ב'	חובה	3	ניהול ויישוב סכסוכים חלק א'	ניהול ויישוב סכסוכים – חלק ב'
	6 נ"ז		8 נ"ז			

קורסי הבחירה המוצעים הם:

נ"ז	דרישות קדם	שנה	שם הקורס
2		כל השנים	אדריכלות וכוח
2			גינסייד ושואה
2			הגיל השלישי והאומנות השביעית זקנה על מסך הקולנוע
2			היבטים של סכסוך פלילי
2			לאומיות במזרח התיכון במאה ה-20
2			מבט פסיכולוגי על סכסוך משפטי
2			מהגרים בארץ ישראל / פלסטין במאות 19-20 : מאפיינים מקומיים של תופעה עולמית
2			מהפכות ומהפכנים בתקופה המודרנית
2			מנחם בגין והימין במדינת ישראל- מהאצ"ל לימחפ"י
2			סוריה בעת החדשה
2			קווים לתולדות הגיזענות המודרנית
2			רטוריקה במצבי קונפליקט
2			שפה ולאומיות
2			תקשורת וגישה בקונפליקט
6	כל קורסי המיומנויות		ג'
	כל קורסי החובה במקבץ		
	פטור באנגלית		

מקבץ סביבה וחברה

קצב הריבוי הטבעי של המין האנושי במאה האחרונה, ובעשורים האחרונים בפרט, הוא הגבוה ביותר בתולדותיו. לאוכלוסיית האדם הגדלה בממדים עצומים מתלווה גם התפתחות טכנולוגית המחוללת שינויים מרחיקי לכת בסביבה: זיהום האטמוספירה, הקרקע והמים, התחממות האקלים ודלדול משאבי טבע הנחוצים לקיום חיים על פני כדור הארץ, כמו מים, קרקע, יערות, ועוד. נושאי איכות סביבה עולים יותר ויותר כיום על סדר היום הציבורי, מאחר שהשלכותיהם הכלכליות, חברתיות, הפוליטיות והבריאותיות עלולות לסכן את הקיום האנושי. ההתמודדות עם סכנות אלה מחייבת שינויים פוליטיים, חברתיים ואישיים, הדורשים מודעות והבנה של מגוון גדול של תחומים. במקבץ לימודי סביבה וחברה יושם דגש על שילוב רב-תחומי ממדעי החברה והסביבה, המאפשר קבלת תמונה מלאה ככל האפשר של בעיות סביבתיות והדרכים לפתרונן. הנושאים השונים שילובו במסגרות אקדמיות מקובלות (שיעור, תרגיל, סיורי שדה וסמינריון) יכללו אקולוגיה, נושאים נבחרים במדעי הטבע, מודעות סביבתית, יזמות סביבתית, ארגונים ירוקים והשפעתם, הכרת החי והצומח, התנהגות בעלי החיים, יחסי בעלי חיים-צמחים, ממשק שמורות טבע, תכנון וניהול סביבתי, השפעת החברה על הסביבה באופן גלובלי ואזורי, ועוד.

תנאי הלימוד במקבץ סביבה וחברה

- המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בציון ממוצע של 75 בקורסי החובה הניתנים בשנה א' ובהשלמת קורסי מיומנויות היסוד של שנה א'.
  - הרשמה לקורס חובה של שנה נתונה מותנית בהשלמת כל קורסי החובה של השנים הקודמות, כולל מיומנויות יסוד.
- על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות בכול מסלול, יש ללמוד קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר.

קורסי החובה:

שנה	המסלול הנבחר		נ"ז	דרישות קדם	שם הקורס
	שנה	דו חוגי 20 נ"ז			
א'	א'	חובה	חובה	2	מבוא לאקולוגיה
		חובה	חובה	4	מבוא לסביבה וחברה
ב'	ב'	חובה	חובה	4	בריאות וסביבה
		---	חובה	2	כלכלה סביבתית
		---	חובת בחירה	2	מבוא לאקולוגיה
	---		חובת בחירה	2	סוגיות בהיסטוריה סביבתית
		10 נ"ז	16 נ"ז		

קורסי הבחירה המוצעים הם:

נ"צ	זרישות קדם	שנה	שם הקורס
2		כל השנים	אדם חברה וסביבה
2			גיאוגרפיה של הגליל
2			היבטים כלכליים בקיימות
2			התנהגות בעלי חיים
2			חינוך לקיימות
2			כלכלה סביבתית
2			קיימות ומזון
6	כל קורסי החובה במקבץ		ג'
	כל קורסי המיומנויות		
	פטור באנגלית		

החטיבה לתרבות

החטיבה לתרבות מורכבת משלושה מקבצים המקיפים חלק מרכזי מעולם הידע ההומניסטי: פילוסופיה, היסטוריה ולימודי ארץ ישראל. במקבץ להיסטוריה מלמדים מיטב החוקרים מגוון של תקופות היסטוריות מהיבטים רבים ומגוונים. המקבץ מקנה ידע בתולדות העולם בכלל המזרח התיכון וארץ ישראל בפרט ומתמקד בהיסטוריה של העת החדשה. המקבץ ללימודי ארץ ישראל עוסק בכול תחומי חקר הארץ ותרבותה. המקבץ מקנה כלים להבנת הגיאוגרפיה, הגיאולוגיה, הארכיאולוגיה, התרבויות והקהילות בארץ ישראל ומתמקד בעיקר בגליל. מקבץ הפילוסופיה מעניק ידע וכלים לחשיבה מדויקת, ביקורתית ומוסרית.

הלימודים בחטיבת התרבות מכוונים להקנות רקע אקדמאי ונתוני הרשמה לקבלה ללימודי תואר שני במוסדות אקדמאיים שונים וביניהם המסלול ללימודי הגליל במכללה האקדמית תל חי). עוד מכשירה החטיבה בוגרים היכולים להשתלב במגוון מקצועות בהם דרושים אנשים בעלי השכלה רחבה, כגון הוראה, תחקירנות, ספרנות, עיתונאות, מנהל ואחרים. בעידן של שינויים טכנולוגיים תכופים, החברה זקוקה במיוחד לאנשי רוח שיגלו יכולות של חשיבה ותחכום.

מקבץ פילוסופיה

'פילוסופיה' משמעותה אהבת החוכמה (ביוונית: 'פילו'- אהבה, 'סופיה' – חכמה), וכשמה כן היא, מכירה לנו אוצרות יסוד במחשבה האנושית ומהווה עד היום את אבן הפינה של הרוח, החברה ומדעי הטבע. העיסוק הפילוסופי משפר את חדות החשיבה, יכולת הניסוח ותשומת הלב לאחר. תכנית המקבץ מתמקדת בלימודי הלוגיקה (תורת ההיגיון), אתיקה (תורת המוסר), אתיקה סביבתית, פילוסופיה פוליטית ופילוסופיה של המדע, המסייעים לביקורת ועשייה מושכלת. קורסי המקבץ מספקים לסטודנטים ידע וכלים רבי ערך להתפתחות אישית, הרחבת אופקים ושיפור ההישגים במגוון תחומי ידע אחרים.

קורסי החובה:

על מנת להשלים ל-20 נ"ז יש ללמוד סמינריון במקבץ פילוסופיה (6 נ"ז) וקורסי בחירה בהיקף 4 נ"ז, או קורסי בחירה בהיקף 10 נ"ז.

המסלול הנבחר				נ"ז	דרישות קדם	שם הקורס
שנה	דו חוגי 20 נ"ז	שנה	חד חוגי 30 נ"ז			
א'	---	א'	חובה	4		אתיקה
	חובה		חובה	5		לוגיקה (שיעור + תרגיל)
	---		חובה	5		מבוא לפילוסופיה יוונית (שיעור + תרגיל)
ב'	---	ב'	חובה	2		מבוא לפילוסופיה חדשה: האמפיריציסטים וקאנט
	---		חובה	2		מבוא לפילוסופיה חדשה: הרציונליסטים
	חובה		---	5		מבוא לפילוסופיה יוונית (שיעור + תרגיל)
	10 נ"ז		18 נ"ז			

קורסי הבחירה המוצעים הם:

נ"ז	דרישות קדם	שנה	שם הקורס
2		כל השנים	"הזהו אדם?": פילוסופיה אקזיסטנציאליסטית-פוליטית
2			הגיל השלישי באמנות השביעית: זקנה בקולנוע
2			היסטוריה ואוטופיה במאה ה-19 וה-20
2			למה להעניש?
2			מבוא לפילוסופיה אנליטית: פרדוקסים בשפה ובמחשבה
2			מבוא לפילוסופיה של המדע: ביקורת ופמיניזם
2			מבוא לפילוסופיה של המדע: פוזיטיביזם
2			מבוא לתורת ההכרה
2			סוקרטס: משפט חוזר
2			רבגוניות החיים: היבטים מעשיים ופילוסופיים
2			רטוריקה ודיבייט ככלי להעצמה אישית וחברתית
6	פטור באנגלית כל קורסי החובה במקבץ כל קורסי המיומנויות		ג'

מקבץ ללימודי ארץ-ישראל בהיבט אזורי

המקבץ ללימודי ארץ-ישראל עוסק בכל השכבות השונות המרכיבות את הפסיפס הארץ-ישראלי בכלל ומתמקד בחקר הגליל בפרט. הגליל הוא חבל ארץ ייחודי המכיל בתוכו מספר רב של יחידות נוף שונות, ומגוון גדול של אזורי מחיה, חי וצומח יחד עם פסיפס מגוון של תרבויות ואתרים. במקבץ מוצעים קורסים במגוון של נושאים - מגיאולוגיה ופרהיסטוריה, גיאוגרפיה פיזית ויישובית וההיסטוריה של העת החדשה והעת העתיקה. מושם דגש מיוחד על פסיפס המיוחד של הנוף האנושי בגליל - דתות, תרבויות, צורות יישוב ונרטיבים היסטוריים. המקבץ בנוי בחתכי אורך ורוחב של לימודים בהיבט אזורי ובין-תחומי של הגליל. הסטודנטים במקבץ לומדים מגוון רחב של קורסים בתחומי הגיאוגרפיה, הארכיאולוגיה, ההיסטוריה, האנתרופולוגיה והסוציולוגיה, ובנקודות השקה בין התחומים השונים. המקבץ הוא רב-תחומי באופיו בקורסי החובה ובקורסי הבחירה, ומלמדים בו ממיטב המרצים והמומחים לחקר הגליל בעבר ובהווה.

קורסי החובה :

על מנת להשלים ל-20 נ"ז יש ללמוד סמינריון במקבץ ללימודי ארץ ישראל (6 נ"ז) וקורסי בחירה בהיקף 4 נ"ז, או קורסי בחירה בהיקף 10 נ"ז.

המסלול הנבחר				נ"ז	דרישות קדם	שם הקורס
שנה	דו חוגי 20 נ"ז	שנה	חד חוגי 30 נ"ז			
א'	--	א'	חובה	2		ארץ ישראל בתקופת בית שני
	חובה		חובה	2		האבולוציה התרבותית של האדם
	חובה		חובה	4		המנדט הבריטי בארץ ישראל
	חובה		חובה	2		החי והצומח בגליל
ב'	---	ב'	חובה	2		גיאוגרפיה של הגליל
	---		חובה	2		תלאות ותקווה : שנותיה הראשונות של מדינת ישראל
	8 נ"ז		14 נ"ז			

קורסי הבחירה המוצעים הם :

נ"ז	דרישות קדם	שנה	שם הקורס
2		כל השנים	חפירה ארכיאולוגית לימודית
2			ישראליות בקולנוע
2			לאומיות במזרח התיכון במאה העשרים
2			מושגי יסוד בGIS
2			מנחם בגין והימין במדינת ישראל - מהאצ"ל ל'מהפך'
2			סוגיות אקולוגיות בגליל
2			קשר משפחתי עכשווי על משפחות בישראל
6	פטור באנגלית	ג'	סמינר במקבץ ארץ ישראל
	כל קורסי החובה במקבץ		
	כל קורסי המיומנויות		

מקבץ היסטוריה

"היסטוריה" פירושה חקר העבר, ובשפות מסוימות "סיפור העבר". עניינה של ההיסטוריה הוא בכל אירוע שהיה בעבר והועלה על הכתב. תחילת התגבשותה כגוף ידע, היא בתקופתם של הרודוטוס ותוקידידס ביוון העתיקה, הנחשבים כראשוני ההיסטוריונים, והיא ממשיכה להתפתח גם כיום בחקר אירועי העבר הקרוב. ההיסטוריה ביסודה היא תחום מחקר בינתחומי, הנמצא בזיקה לדיסציפלינות רבות כמו הסוציולוגיה, הפסיכולוגיה, הפילוסופיה, הספרות ועוד. בהתאמה גם נפתחות התמחויות שונות של ההיסטוריונים, המתפלגות לפי אזורי המחקר (היסטוריה מערבית, היסטוריה של המזרח הקרוב וכו'), או לפי תקופות, או לפי שיטות המחקר (היסטוריה חברתית, היסטוריה של רעיונות, היסטוריה של האמנות ועוד).

במסגרת לימודי המקבץ בהיסטוריה, יושם הדגש על יצירת יסודות רחבים וכלליים, הן מבחינה נושאת והן מבחינה מתודית, שיאפשרו לסטודנטים להמשיך ולהתפתח בלימודי המשך. בשנה הראשונה יינתנו קורסי מבוא המתייחסים לשלוש התקופות המרכזיות (העת העתיקה, ימי הביניים, העת החדשה). בשנים הבאות יוצגו לסטודנטים מגוון שיעורי בחירה, הממוקדים אמנם בהיסטוריה מערבית אך מתפרשים גם להיסטוריה של המרחב הקרוב לנו.

קורסי החובה :

על מנת להשלים ל-20 נ"ז יש ללמוד סמינריון במקבץ היסטוריה (6 נ"ז) וקורסי בחירה בהיקף 4 נ"ז, או קורסי בחירה בהיקף 10 נ"ז.

המסלול הנבחר				נ"ז	דרישות קדם	שם הקורס
שנה	דו חוגי 20 נ"ז	שנה	חד חוגי 30 נ"ז			
ב'	חובה	א'	חובה	2		מבוא להיסטוריה עתיקה :רומא
	--		חובה	2		מבוא להיסטוריה של המזרח התיכון
	חובה		חובה	2		מבוא לתולדות הנצרות
	חובה		חובה	2		סוגיות בהיסטוריה התרבותית של ארה"ב
	חובה		חובה	2		קורס מתודולוגי בלימוד היסטוריה
ב'	חובה	ב'	חובה	2		מבוא להיסטוריה של המאות 16-18 : מגילוי אמריקה ועד המהפכה הצרפתית
	10 נ"ז		12 נ"ז			

קורסי הבחירה המוצעים הם:

נ"ז	דרישות קדם	שנה	שם הקורס	
2		כל השנים	גינסייד ושואה	
2			היסטוריה ואוטופיה במאה ה-19 וה-20	
2			לאומיות במזרח התיכון במאה העשרים	
2			להעיר את סינדרלה : תרבות חומרית והיסטוריה נשית	
2			מבוא לימי הביניים	
2			מהפכות ומהפכנים בתקופה המודרנית	
2			מבט לאחור על המאה העשרים	
2			מוסיקה מימי הביניים עד המאה העשרים	
2			מציידיים לקטים לחקלאים ורועים	
2			סוריה בעת החדשה	
2			קווים לתולדות הגזענות המודרנית	
6	כל קורסי החובה במקבץ		ג'	סמינר במקבץ היסטוריה
	כל קורסי המיומנויות			
	פטור באנגלית			

תכנית שילוב אקדמי - המכון לאומנויות והחוג ללימודים רב-תחומיים¹

תכנית חד חוגית

הלימודים במסלול זה נועדו לתלמידי המכון לאומנויות בתל חי החפצים לזכות בתואר אקדמי. הם נפרשים יתפרסו על פני ארבע שנים, במהלך יידרש הסטודנט לצבור כ-20-22 נ"ז אקדמיות מדי שנה, על פי הפירוט בהמשך.

תכנית השילוב האקדמי תכלול את המקבצים הבאים:

מקבץ כללי	30 נ"ז
מקבץ לימודי ארץ ישראל	30 נ"ז
מקבץ לימודי היסטוריה	30 נ"ז
הכרות בלימודים במכון לאומנויות	<u>עד</u> 30 נ"ז

המקבץ הכללי כולל מיומנויות אקדמיות שונות (לוגיקה ומיומנויות אקדמיות) וקורסי בחירה מכלל החוג. סה"כ נדרש הסטודנט במסלול המשולב לצבור לפחות 90 נ"ז בקורסים אקדמיים, נוסף להכרות בלימודים במכון לאומנויות. ההכרות הן אישיות וינתנו על סמך טבלת הקורסים שהוכרו על ידי החוג ועל סמך ציוניו של הסטודנט. ניתן לצבור עד 30 נ"ז של הכרות לא אקדמיות, מהקורסים הנלמדים במכון לאומנויות. אם הסטודנט אינו זכאי להכרה במלוא 30 נ"ז, הוא ישלים את הנקודות החסרות בקורסי בחירה מן החטיבה לתרבות.

הערות:

1. התכנית שהוצגה להלן מהווה מסלול מוגדר. סטודנט של המכון לאומנויות הבוחר מסלול אקדמי שונה, אינו נחשב לתלמיד השילוב האקדמי. משום כך החוג ללימודים רב-תחומיים אינו יכול לערוב לכך שישלים את לימודיו לתואר אקדמי בתוך ארבע שנים, בשל אילוצי מערכת שיתכנו.
2. על מנת לאפשר לימודי המשך בתרפיה באמנות יוכלו הסטודנטים בשילוב האקדמי ללמוד במסגרת החוגים לחינוך וללימודים רב - תחומיים את ארבעת הקורסים הנדרשים, * נכון להיום, לקבלה ללימודי תרפיה כקורסי בחירה במקבץ הכללי.² הקורסים הם:
  - א. מבוא לפסיכולוגיה - 5 נ"ז
  - ב. פסיכופתולוגיה - 2 נ"ז
  - ג. פסיכולוגיה התפתחותית - 4 נ"ז
  - ד. תיאוריות אישיות - 4 נ"ז
3. המכללה האקדמית תל-חי שומרת לעצמה את הזכות לשנות את מבנה הקורסים מעת לעת.

תנאי הקבלה לתכנית

תנאי הקבלה לתכנית זהים לתנאי הקבלה לחוג ללימודים רב-תחומיים.

¹ למען הסר ספק, התכנית המפורטת להלן מתייחסת למערכת הלימוד בחוג ללימודים רב-תחומיים, ולא לתכנית הלימודים במכון לאומנויות.

² מאחר שתכניות הלימודים במוסדות העוסקים בלימודי התרפיה עשויות להשתנות, באחריותו של הסטודנט לברר מה הם הקורסים הנדרשים לצורך לימודי המשך.

מקבץ חינוך בחוג ללימודים רב- תחומיים

תכנית חד חוגית

מקבץ זה נועד להעניק אפשרות נוספת לסטודנטים החפצים להירשם לחוג לחינוך אך אינם עומדים בתנאי הקבלה שלו. המקבץ כולל רק לימודי שנה א' ואינו מקיים לימודים לשנים ב' ו- ג'. הקבלה לחוג לחינוך אינה בתחום אחריותו של החוג ללימודים רב תחומיים ותנאיה מוכתבים על ידי החוג לחינוך, כמפורט להלן.

בתום שנה א' עומדות בפני בסטודנטים במקבץ זה שלוש אפשרויות:

- א. להתקבל לחוג לחינוך בתכנית חד חוגית.
- ב. להתקבל לחוג לחינוך בתכנית דו חוגית.
- * מודגש בזה שקבלה למוקדי סיוע ושיקום, משמעותו לימוד שלוש שנים נוספות בחוג לחינוך בנוסף לשנה שנלמדה בחוג ללימודים רב- תחומיים.
- ג. להמשיך בחוג ללימודים רב תחומיים במסלול חד- או דו- חוגי.

תנאי המעבר לחוג לחינוך הם:

שם הקורס	נ"ז	הציון הסופי הנדרש
מבוא לפסיכולוגיה	5	ציון מינימום של 80
מבוא לסטטיסטיקה א'	3	ציון מינימום של 70
מבוא לסטטיסטיקה ב'	3	ציון מינימום של 70
היסטוריה של החינוך	2	ציון מינימום של 80
מבוא לסוציולוגיה	5	ציון מינימום של 70
מבוא לפילוסופיה של החינוך	4	ציון מינימום של 80
מיומנויות אקדמיות	4	ציון עובר 75
מבוא ללימודי מגדר	4	ציון עובר 75
ניהול ויישוב סכסוכים א'	3	ציון עובר 75
תקשורת וגישור בקונפליקט	2	ציון עובר 75
רגשות רומנטיקה ומודרניות	2	ציון עובר 75
מבוא לסביבה וחברה	4	ציון עובר 75
סה"כ	39 נ"ז	
בנוסף ממוצע כולל של 80 לפחות בכל קורסי שנה א'		

הערה:

- סטודנטים בתכנית זו חייבים לצבור לפחות 39 נ"ז. החוג רשאי לשנות את רשימת הקורסים.

מקבץ כלכלה וניהול בחוג ללימודים רב- תחומיים

תכנית חד חוגית

מקבץ זה נועד להעניק אפשרות נוספת לסטודנטים החפצים להירשם לחוג לכלכלה אך אינם עומדים בתנאי הקבלה שלו. המקבץ כולל רק לימודי שנה א' ואינו מקיים לימודים לשנים ב' ו- ג'. הקבלה לחוג לכלכלה אינה בתחום אחריותו של החוג ללימודים רב תחומיים ותנאיה מוכתבים על ידי החוג לכלכלה, כמפורט להלן.

בתום שנה א' עומדות בפני בסטודנטים במקבץ זה שלוש אפשרויות:

- א. להתקבל לחוג לכלכלה בתכנית חד חוגית.
- ב. להתקבל לחוג לכלכלה בתכנית דו חוגית.
- ג. להמשיך בחוג ללימודים רב תחומיים, במסלול חד- או דו- חוגי.

תכנית הלימודים:

סמסטר א' - קורסי חובה:

שם הקורס	ש"ש הרצאה ותרגול	נקודות זכות
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	2.5	4
יסודות החשבונאות (החוג לשירותי אנוש)	2	3
מבוא לכלכלה א' – מיקרו	2.5	4
מבוא לניהול	1	2
מבוא לסטטיסטיקה ועיבוד נתונים א'	2.5	4

סה"כ 17 נ"ז לסמסטר א'.

סמסטר ב' - קורסי חובה:

שם הקורס	ש"ש הרצאה ותרגול	נקודות זכות
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	2.5	4
מבוא לכלכלה ב' – מאקרו	2.5	4
מבוא לסטטיסטיקה ועיבוד נתונים ב'	2.5	4
מיומנויות מחשב*	1	0

סה"כ 12 נ"ז לסמסטר ב'

קורסים שנתיים:

נקודות זכות	ש"ש הרצאה ותרגול	שם הקורס
4	2	מבוא לשירותי אנוש – קורס שנתי (החוג לשירותי אנוש)
4	2	מיומנויות אקדמיות- קורס שנתי (החוג ללימודים ר"ת)

סה"כ 8 נ"ז שנתיים

סה"כ 37 נ"ז בשנת הלימודים הראשונה.

*ניתן להירשם לקורס רוח כלל מכללתי בשנה זו.

בתום שנה א' ניתן להתקבל לשנה ב' בחוג לכלכלה וניהול לאחר עמידה בתנאים הבאים:

ציון 56 לפחות	חדו"א 1
ציון 56 לפחות	חדו"א 2
ציון 60 לפחות	מבוא לכלכלה א'
ציון 60 לפחות	מבוא לכלכלה ב'
ציון 56 לפחות	מבוא לסטטיסטיקה ועיבוד נתונים א'
ציון 56 לפחות	מבוא לסטטיסטיקה ועיבוד נתונים ב'
<u>בנוסף לאמור לעיל יש להשיג ממוצע כולל של 70 לפחות בכל קורסי שנה א'.</u>	

הערות:

- א. מערכת השעות מורכבת מקורסים של מקבץ כלכלה וניהול בחוג ללימודים רב-תחומיים.
- ב. עקב התנגשויות יתכן ויתקיימו לימודים בחלק מהקורסים דרך המסלול לאנשים עובדים בחוג לכלכלה וניהול. הלימודים במסלול לאנשים עובדים מתקיימים בימים חמישי ושישי, בימי חמישי בין השעות 15:45-19:15 ובמישי בין השעות 13:45-13:30-08. יתכן ויתקיימו לימודים במהלך חופשת סמסטר ובסמסטר הקיץ, כיוון ששני המסלולים לא חופפים מבחינת לוחות הזמנים.
- ג. לסטודנטים שלא יצליחו לעמוד בקריטריונים המעבר, תינתן האפשרות להירשם לקורסי הקיץ לנכשלים בחוג לכלכלה וניהול (במידה ויתקיימו).

תכנית עתידים- צוערים לשלטון המקומי בחוג ללימודים רב- תחומיים

לשלטון המקומי בישראל סמכויות נרחבות ויכולת השפעה על איכות החיים, הסביבה והמצב החברתי והכלכלי של תושבי ישראל.

תכנית 'צוערים לשלטון המקומי' הינה תכנית ייחודית הפועלת לשיפור השלטון המקומי בישראל על ידי טיפוח והכשרת קבוצת מנהיגות לניהול מקצועי בתחומים המוניציפאליים. התכנית מיועדת לצעירים ולצעירות מוכשרים בעלי מוטיבציה להשפיע, המבקשים לשלב מצוינות אקדמית וחברתית ולתרום לחברה, לכלכלה ולסביבה בישראל.

התכנית היא בת שלוש שנים, במסגרת התואר הראשון וכוללת סדנאות ההעשרה, מפגשים עם דמויות מפתח בשלטון המקומי והציבורי בישראל, סמנרים, סיור לימודי בחו"ל והתנסות מעשית ברשויות מקומיות. בתום התכנית יושמו הצוערים למשך 4 שנים בתפקידי מפתח ברשויות מקומיות.

תקצירי הקורסים

ד"ר שרה ארנון

אדם חברה וסביבה

7012304, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק ביחסים המורכבים בין החברה האנושית לסביבתה הטבעית. מתוך גישה מולטי-דיסציפלינרית יידונו מושגים ותיאוריות של יחסי חברה-סביבה מהיבטים שונים של אקולוגיה וסוציולוגיה, אסונות ומשברים אקולוגיים, היסטוריה ופילוסופיה, אומנות ומשפט, צמיחה כלכלית ותיעוש, ניהול מדיניות סביבתית ותהליכי גלובליזציה, מודעות וערכים אקולוגיים, תרבות ירוקה ותנועות חברתיות ירוקות בארץ ובעולם. בקורס ישולבו הרצאות אורח.

ד"ר ליאת סאבין בן שושן

אדריכלות וכוח

70666909, 2 שש"ס, 2 נ"ז

האדריכלות נידונה ברוב המקרים בהיבטים השימושיים או האסתטיים שלה. אך למעשה, מאז ומתמיד אדריכלות שימשה גם ככלי תעמולה מכוון לביטוי כוח פוליטי וכלכלי. לאדריכלות יכולת להשפיע על המתבונן והחוזה אותה, ומכיוון שדרוש כוח פוליטי וכלכלי על מנת להוציא אותה לפועל, היא משמשת פעמים רבות לביטוי של בעלי הכוח בחברה ובתרבות. בקורס ייסקרו יצירות אדריכלות ככלי של תעמולה וכוח ברחבי העולם ובמרחב המקומי. בין הנושאים שיידונו – מבני קבורה וזיכרון, אדריכלות פשיסטית, אדריכלות וקולוניאליזם, אדריכלות של הון ובנייה לגובה, אדריכלות מלחמתית. כמו כן נבחן גם אדריכלות אנטי-כוחנית, כזו שיוצרת מרחבים ציבוריים משתפים, ומגוונים מבחינה תרבותית וחברתית-כלכלית.

ד"ר אביגיל מור

אלימות כלפי נשים - היבטים פסיכולוגיים וחברתיים

7072728, 4 שש"ס, 4 נ"ז

הקורס יעסוק בתופעת האלימות כלפי נשים ונערות מנקודת מבט סוציו-פסיכולוגית. ייבחן הקשר שבין חוסר השוויון ופערי הכוחות בין המינים לבין אלימות זו, הכוללת, בין היתר, תקיפה מינית ואונס, התעללות פיזית והטרדה מינית. ננתח את ההקשר החברתי וההיסטורי של תופעות זו לצד הבנת המניעים להתרחשותה, וכן נסקור את השפעותיה הפסיכולוגיות, הקצרות וארוכות הטווח, על אוכלוסיית הנשים והבנות ככלל ועל נפגעות האלימות בפרט. ברמה החברתית יוצעו דרכים הולמות לעקירת התופעה משורש, וברמה הפרטנית יוצעו דרכים לשיקום נפשי של הנפגעות.

ד"ר טל ישראלי

אנתרופולוגיה של הבריאות והרפואה

7158745, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יציג נושאים שונים הקשורים לבריאות ורפואה מנקודת ראות אנתרופולוגית, תוך שימוש בתיאוריות וממצאי מחקרים אנתרופולוגיים רלוונטיים. הנושאים שיידונו בקורס בין השאר: שיטות מחקר באנתרופולוגיה הרפואית; שדה המחקר של האנתרופולוגיה הרפואית בריאות וחולי כתופעות תרבותיות; אי שוויון חברתי ובריאות; רפואה כמערכת תרבותית: מודלים אתנו-רפואיים והמודל הביו-רפואי; ההבניה החברתית של הגוף והחולי; מדיקליזציה, כוח ופיקוח חברתי; יחסי מרפאים ומטופלים; תרבות ובריאות הנפש; מוות כתופעה חברתית.

ד"ר מיכאל אזבנד

ארץ ישראל בתקופת בית שני

7066644, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס מתקיים אחת לשנתיים

קורס זה מהווה מבוא להיסטוריה והארכיאולוגיה של ארץ ישראל בימי הבית השני מהתקופה הפרסית ועד הרומית הקדומה. מטרת הקורס היא להקנות מושגי יסוד בארכיאולוגיה, היסטוריה והחברה בתקופת בית שני. נסקור אתרים מרכזיים בארץ ואת הממצאים העיקריים עליהם התבססו הארכיאולוגים וההיסטוריונים בבניית הידע הקיים היום. הקורס גם יעסוק בנייתוח הסוגיות המרכזיות שעמדו בפני החברה בארץ ישראל במהלך התקופה.

אתיקה

7012303, 4 שש"ס, 4 נ"ז

ד"ר משי משה אורי

קורס בסיסי בפילוסופיה של המוסר. הדיון המוסרי נסוב סביב השאלה מה הוא המעשה הראוי? האתיקה נותנת מסגרת של כללים לפיה אפשר לנסות ולענות על השאלה המוסרית. בקורס זה נעסוק במסגרות אתיות שונות שהוצעו לאורך ההיסטוריה של הפילוסופיה ובראשן הגישה החוזית, גישת המידות הטובות, הגישה התועלתנית וגישת הציוויים המוחלטים, ונבדוק מה היא התשובה של כל אחת מהן לשאלה המוסרית באופן כללי ובמקרים פרטניים. הקורס יתמקד באתיקה יישומית ולא יישאר רק ברמה התיאורטית. נבדוק מקרי דוגמה שונים שאליהם התייחסו הפילוסופים הגדולים של העבר ובראשם אפלטון, אריסטו, הובס, קאנט ניטשה ועוד, ונחשוב על חיינו אנו ועל המשמעויות המוסריות, האתיות והמעשיות שיש לכל גישה על חיינו והחלטותינו.

אתיקה, דאגה ומגדר

7023415, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר נחום טורצקי

*הקורס מתקיים אחת לשנתיים

האתיקה דנה בשאלה איך עלי לנהוג כלפי עצמי וכלפי אחרים. כשעוסקים בפתרון בעיות אתיות, הגישה הרווחת כיום מקדמת את השימוש בהיגיון והוגנות. לעומת זאת, אתיקת הדאגה, תוצר החשיבה הפמיניסטית, טוענת שהיכולת להכיר במצוקת האחר ולהגיב בהתאמה קודמת להיגיון ולהוגנות. על ידי בחינת ניסיון חיים, דפוסי התנהגות והערכים המגדריים, נגלה אפשרויות חשובות לגבי המשמעות של אתיקת הדאגה בחיי המשפחה, בציבור, ובמקום העבודה.

בעקבות האביר האפל: מבוא לימי הביניים

7066628, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר מירב שניצר

"חושך"? "אפלה"? או המקום והזמן שבו התרחשו שינויים חשובים ביותר בהיסטוריה שלנו? כשאנחנו חושבים על רומנטיקה, כשאנחנו הולכים לקולנוע וגם כשאנחנו אוכלים, אנחנו מושפעים מאחת התקופות המרתקות בהיסטוריה, ימי הביניים! בקורס נכיר את התקופה, נברר מדוע זכתה ליחסי ציבור כל כך רעים וכיצד היא נוגעת בנו גם היום?

בריאות וסביבה

7066636, 2 שש"ס, 4 נ"ז

ד"ר גל חגית רומנו

הקורס מקנה מושגי יסוד ורקע על הקשר בין בריאות וסביבה, הדילמות וגישות לפתרון, ותהליכי קבלת החלטות בתחום בארץ ובעולם. נעסוק בסוגיות מרכזיות כולל השפעות זיהום אוויר, זיהום מים, חומרי הדברה, זיהום רעש, שינויי אקלים, תכנון אורבני, פרבור, תחבורה, תעשייה, חקלאות וחומרי הדברה. בין היתר, נביא דוגמאות מהארץ ומהעולם אסונות סביבתיים, החלטות בתחום הערכת הסיכונים, מדיניות, פוליטיקה ודעת קהל בתחום. במהלך הקורס כל סטודנט יבחר מאמר ויצגו בכיתה. 50% מהציון הסופי יקבע על סמך הפרזנטציה.

גבריות בעידן המודרני

7034577, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר נחום טורצקי

במאה האחרונה חל שינוי ניכר במעמד האישה כתוצאה מהתפתחות התנועה הפמיניסטית. האם חל גם שינוי במעמד הגבר? גברים כיום כמעט ולא מעורבים ואף לא מודעים לצורך בשיח פילוסופי על מעמדם וערכם. הקורס נועד לפתח שיח ושפה על גבריות. דרך דיונים בנושאים שונים כמו האפשרות של משבר גבריות, הבניית הגבריות בזירות כמו מיניות ואינטימיות, נגיע לבחינה של האידאל הגברי הישראלי כפי שהוא מוצג בתרבות הפופולרית. מטרת הקורס לבחון את ערכי הגבריות המודרנית ואת דפוסי ההתנהגות שממשרים את חיי הגברים, עם מבט קדימה לשינוי ושיפור הגבריות בישראל ומעבר. לאחר ההשתתפות בקורס זה, מומלץ להמשיך ברצף לקורס "עתיד הגבריות", בו נבדוק את אפשרויות המימוש של מסקנות אליהן נגיע כאן, אך אין חובה להמשיך במאה האחרונה חל שינוי ניכר במעמד האישה כתוצאה מהתפתחות התנועה הפמיניסטית. האם חל גם שינוי במעמד הגבר? גברים כיום כמעט ולא מעורבים ואף לא מודעים לצורך בשיח פילוסופי על מעמדם וערכם. הקורס נועד לפתח שיח ושפה על גבריות. דרך דיונים בנושאים שונים כמו האפשרות של משבר גבריות, הבניית הגבריות בזירות כמו מיניות ואינטימיות, נגיע

לבחינה של האידיאל הגברי הישראלי כפי שהוא מוצג בתרבות הפופולרית. מטרת הקורס לבחון את ערכי הגבריות המודרנית ואת דפוסי ההתנהגות שמממטרים את חיי הגברים, עם מבט קדימה לשינוי ושיפור הגבריות בישראל ומעבר. לאחר ההשתתפות בקורס זה, מומלץ להמשיך ברצף לקורס "עמיד הגבריות", בו נבדוק את אפשרויות המימוש של מסקנות אליהן נגיע כאן, אך אין חובה להמשיך.

גוף, זהות ושייכות: איך מיוצרות קטגוריות של בריאות ופתולוגיה

2,7066645 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה מציע דיון בהיבטים התרבותיים של בריאות ופתולוגיה, נורמאליות וסטייה. במהלך השיעורים נבחן כיצד גזע, לאום, מעמד, מגדר ומיניות, מבנים קטגוריות אלו. נמפה את הפרקטיקות, הדימויים החזותיים, וצופני התנהגות המעצבים היבטים שונים של בריאות, והמאורגנים באמצעות מוסדות חברתיים (מוסד המשפחה, הממסד רפואי, הממסד הפסיכיאטרי, מערכת המשפט, מערכת החינוך וכו'). נשאל: כיצד מיקומים שונים בשוליים ובמרכז מעצבים זהויות? כיצד זהויות אלו מיוצגות בשיח הרפואי? איזה משא ומתן נעשה על עיצוב הידע המדעי? הקורס יקנה מושגי יסוד בתחום וידון בדילמות העולות מהגישה הביקורתית.

ד"ר נמרוד מרום

גיאוגרפיה של הגליל

2,7034507 שש"ס, 2 נ"ז

בחלקו הראשון של הקורס נעסוק בהגדרת הגליל כאזור גאוגרפי. נגדיר את גבולות הגליל על פי הגדרותיו השונות, במהלך הקורס נערוך היכרות עם תת האזורים של הגליל מאפייני התנאים הפיזיים, התפתחות החי והצומח באזורי הגליל השונים. נבחן תהליכי התפתחות הנוף ובדגש השפעת האקלים בגליל על התפתחות הנוף בו. בחלקו השני של הקורס ייבחנו תופעות אנושיות של התיישבות, התפתחות דרכים והתפתחות הנוף האנושי של הגליל. נבחן את הקשר שבין התנאים הפיזיים של הגליל להתפתחות הנוף האנושי בו תוך ניתוח תופעות התיישבות שונות.

ד"ר נגה וולף

גינסייד ושואה

2,7066630 שש"ס, 2 נ"ז

עניינו של הקורס באלימות קולקטיבית שהגיעה עד לכדי רצח המוני המבוטא בשואת היהודים אבל גם במקרי גינסייד של קורבנות אחרים במהלך מלחמת העולם השנייה, לפנייה ואחריה. במהלך הקורס נדון בדרך אל הרצח המבוצע על רקע אתני, תרבותי ו/או פוליטי, שיטות ההסגר ומחנות הריכוז והפגיעה בזכויות הבסיסיות של האדם, כמו גם בתוצאות אשר בתחתית המדרון. נבדוק מחד את קורותיהם של הקורבנות ומאיך את מערכת הטענות ששימשה למבצעים להצדקת הרצח ולעומדים מן הצד כדי לשתוק. במסגרת זו, נברר באיזו מידה שימוש האידיאולוגיה, המיתוס והתאולוגיה את מערך הצידוקים לרצח, הפסבדו-מדע כעילה והילה של מעשי פשע, באיזה אופן שירת הצידוק הרציונלי-תועלתני והפרגמטי כקו מנחה, ולעומתו כיצד ביטאה ההליכה בדרך המביאה אל אובדנו של האחר את הרס תבונתו של המבצע.

פרופ' גונן שרון

האבולוציה התרבותית של האדם

2,7098547 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס הינו מבוא כללי לפרהיסטוריה של האדם מהופעתם של הכלים הראשונים באפריקה לפני 2.5 מיליון שנים ועד הופעת האדם המודרני. נסקור את האבולוציה הביולוגית של המין הומו וקודמיו האוסטרלופיתקים, נבחן את הכלים שייצר האדם מכלי האבן הראשונים ועד להופעתם של הכלים החקלאיים הראשונים. נפרט את השיטות שבהן מתוארכים השכבות והממצאים ואת המתודה הארכיאולוגית שבעזרתה נחשפים האתרים; נחקור את סביבתו של האדם הקדמון לאורך ציר הזמן ואת דרכי ההתנהגות שאפשרו לו לשרוד בתנאי הסביבה המשתנים. הקורס סוקר את תזונתו של האדם ואת תרבותו החומרית, ומתאר ממצאים עדכניים מחפירות ארכיאולוגיות בעולם ובמיוחד מבקע הירדן הצפוני ועמק החולה.

האישה האחרת

7070181, 2 שש"ס, 2 נ"ז

גב' שלי לויט

בקורס זה, נבחן את השאלות מהי ספרות נשים ובמה מתאפיינת כתיבה נשית? נקרא טקסטים ספרותיים מכוננים מתוך הספרות הפמיניסטית ונבחן את ספרות הנשים הישראלית לאור תיאוריות פמיניסטיות של קריאה וכתיבה (גילברט וגובאר, איריגראי, סיקסו). נקרא קטעים מתוך הרומנים: "חיי אהבה" מאת צוריה שלו, "לילי לה-טיגריס" מאת אלונה קמחי, "הנה אני מתחילה" מאת יהודית קציר ועוד. נראה כיצד במסגרת הכתיבה הנשית הישראלית מאותגרים מודלים וסטראוטיפים נורמטיביים של מגדר סביב נושאים מגוונים כגון: מודל היופי הנשי, יחסי חברות בין נשים, זוגיות ומיניות.

הגיל השלישי והאומנות השביעית- זקנה על מסך הקולנוע

7066627, 2 שש"ס, 2 נ"ז

פרופ' אמיר כהן שלי

הקורס יפגיש את המשתתפים עם מבחר של סרטי קולנוע המציגים את הזקנה כתקופה מורכבת ומשמעותית במעגל החיים האנושי, בניגוד או כהשלמה לתפיסה הנפוצה שלה כזמן של דעיכה, התפוררות ותשישות נפש. כקבוצת יצירות סרטים אלו מאירים את הזקנה כתקופת חיים ייחודית בה יכולים חיינו המצטברים ואינם חולפים להגיע לגילוי חדש, תוך עמידה אמיצה מול כישלונות והחמצות של העבר מחד, ומול אטימות של חברה עיוורת ומפוחת המתכחשת לכוחות הנפש המתגלים בזקן.

ההיסטוריה בפרספקטיבה נשית

7066603, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר יאלי השש

מטרות הקורס הן להכיר תיאוריה ומחקרים בהיסטוריה של נשים ובמגדר ולהבין את ההתפתחויות השונות בתחום, ואת השפעות הגומלין של הפמיניזם והמחקר ההיסטורי, וזאת באמצעות לימוד מחקרים היסטוריים פמיניסטיים. הקורס יבחין בין היסטוריה של נשים – המתמקדת בחיי נשים, לבין היסטוריה של מגדר – המתמקדת בחשיבות המיוחסת להבדלים מגדריים.

"הזהו אדם?": פילוסופיה אקזיסטנציאליסטית-פוליטית

7066614, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר יוחאי עתריה

בקורס זה נבחן את שאלת הקיום והמשמעות, או קיום חסר משמעות, בעידן טכנולוגי-רצחני, בעידן שבו המושג אנושי הפך חלול וחסר ערך. אמנם הדיונים יהיו פילוסופיים במהותם אך נגש אליהם דרך קריאה בספרים של קפקא, קאמי, אורוול, פרימו לוי, דוסטויבסקי ועוד. הציון בקורס מבוסס על הגשת דוח קריאה על 4 קטעי קריאה שונים ועל השתתפות פעילה בשיעור.

החברה בישראל לאורה של התרבות הפופולארית

7055510, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר דלית שמחאי

תרבות פופולארית הייתה תמיד חלק מהחברה האנושית ושחקה תפקיד בתהליכים חברתיים. כיום התרבות הפופולארית מתקיימת בעיקר בעזרת ערוצי תקשורת אלקטרוניים, ומשום כך היא בעלת השפעה רבה עוד יותר משהייתה בעבר. התרבות הפופולארית מעצבת ומשקפת תהליכים חברתיים, היא ערוץ לביטוי אישית וחברתי כמו גם כלי לדיכוי והשגרה של מבני כוח. מבחינה זו, התרבות הפופולארית משמשת נקודת מבט מרתקת לבחינת תהליכים חברתיים. במסגרת קורס זה נבחן את תפקידה של התרבות הפופולארית בחברה בישראל. סוגיות הקשורות בניו זהות קולקטיבית הגמונית ואלטרנטיבית, בלאומיות, עדתיות, ומגדר יבחנו בעזרת ניתוח של סרטים, פסטיבלים, תכניות טלוויזיה, מוסיקה, סגנונות דיבור, פרסומות וכדומה.

החי והצומח בגליל

7045619, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר נמרוד מרום

בקורס נלמד על קבוצות החי והצומח המרכזיות בגליל, וכייר את השינויים שחלו בהן במרוצת הדורות בהשפעת האדם והסביבה. מטרת הקורס הן הקניית ידע זואולוגי ובוטני בסיסי על החבל היס-תיכוני בארץ-ישראל תוך חשיפה למושגי יסוד בחשיבה אבולוציונית ואקולוגית. כמו כן, תודגש היכרות עם ההיסטוריה של החי והצומח בגליל בזיקה לפעילות האדם.

היבטים כלכליים בקיימות

7066624, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר גל חגית רומנו

קיימות מוגדרת כ"פיתוח המספק את צרכי ההווה ללא סיכון היכולת של הדורות הבאים לספק את צרכיהם שלהם" (דו"ח ברונטלנד 1987, האומות המאוחדות).
בשנים האחרונות מצטברות הוכחות להתחממות גלובלית ולמשבר אקלים. קצב הגידול של האוכלוסייה, ההתפתחות התעשייתית, הצרכנות המוגזמת וטביעת הרגל האקולוגית של האדם, פוגעים בסביבה ובפוטנציאל הדורות הבאים לספק את צרכיהם.
פיתוח כלכלי מקיים הוא הדרך ליצור איזון בין צרכי האדם, החברה, הכלכלה והסביבה. בקורס נלמד מהי כלכלה מקיימת ברמה המקומית והגלובלית, נדון ביתרונות ובחסרונות של אנרגיות מתחדשות, רכש מקומי ותעשיית מזון בר קיימא, וכן בטכנולוגיות חדשות המאפשרות ניטור, טיפול והפחתה של הזיהום.

היבטים פסיכולוגיים של המשחק

7021446, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר גליה אנקורי

ילדים החופשיים לנפשם, ישחקו מרבית שעות היום. "משחק" הוא כמעט שם נרדף למושג "ילדות". ומה לגבי מבוגרים? האם אנו משחקים פחות משום שאין לנו פנאי או שאנו מוצאים מענים אחרים לצרכים ושאיפות דומים? בקורס זה נלמד תיאוריות מגוונות העוסקות בהיבטיו הקוגניטיביים, סוציו-ביולוגיים, חברתיים, תרבותיים, ורגשיים של המשחק. הקורס ישלב קריאת מאמרים תיאורטיים עם התנסויות בכיתה שידגימו לנו את מהות המשחק עבור ילדים ומבוגרים.

היבטים של סכסוך פלילי

7055511, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר ענבל פלג קוריאט

הקורס יעסוק בסוגיות שנויות במחלוקת במשפט הפלילי. במהלך הקורס נדון, בין היתר, בשאלות כגון: האם נכון לפגוע בזכויות אדם למען חקר האמת? מה הן מטרותיו של המשפט הפלילי? האם ניתן להשיג מטרות אלו בדרכים אחרות? הודאה והבעת חרטה: מדוע הן חשובות? מהו מעמדו של הקורבן במשפט הפלילי?
בנוסף, במהלך הקורס נבחן את היסודות של העבירות הפליליות לסוגיהן. נדון במגוון הכללים הראייתיים הנהוגים בישראל וננתח סוגיות עכשוויות כגון לקיחת דגימת DNA וראיות שהושגו בדרך פסולה. במהלך הדיון בנושאי הקורס, תשולבנה דוגמאות מרכזיות של מקרים העומדים על סדר היום בארץ ובעולם.

היסטוריה ואוטופיה במאה ה-19 וה-20

7021452, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר נגה וולף

התקווה של בני האדם כפרטים ו/או כקולקטיב להגיע לאושר ולקראו תיגר כנגד מצוקות העולם הזה, הניבה את הכתיבה על "המקום הטוב" המזוהה עם הכתיבה האוטופית. ההתדיינות באורח החשיבה האוטופי ובניסיונות מימוש האוטופיות, מהווה פרק היסטורי חשוב. בקורס זה נבחן את משנתם של אוטופיסטים מרכזים בתקופה המודרנית, כמו גם את יסודותיה של הדיסטופיה שעניינה ב"מקום הרע", ואת האינטופיה כאפשרות שלישית.

המנדט הבריטי בארץ-ישראל

7059876, 4 שש"ס, 4 נ"ז

פרופ' מוסטפא עבאסי

הקורס ידון בתקופת שלטון המנדט הבריטי בארץ-ישראל בין השנים 1918-1948, על כל צדדיה המנהליים, הפוליטיים והחברתיים. כן ידון הקורס במוסדות ובארגונים של שתי האוכלוסיות - הערבית הפלסטינית והיהודית בארץ באותה תקופה, וכן במערכת היחסים בין שלושת הצדדים - הבריטי, הערבי והציני, ובמכלול המאורעות שהתרחשו בארץ בתקופה מכרעת זו, שעד לפרוץ מלחמת העצמאות בשנת 1948.

התנהגות בעלי חיים

7034557, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר נמרוד מרום

עקרונות הדרוויניזם, ברירת הגן לעומת ברירה קבוצתית, רעיון הגן האנוכי וביטוייו בהיבטים שונים של החיים בטבע; הבסיס הגנטי-פיזיולוגי-ביוכימי של ההתנהגות, המרכיב הנרכש לעומת המורש בהתנהגות, תקשורת ותפקידה ביחסי הגומלין בין בעלי חיים, התנהגויות הקשורות לחיפוש מזון, התגוננות מטורפים, התנהגויות הקשורות להתרבות; חיפוש בן זוג, דגמים שונים של מערכות רבייה כמונוגמיה, פוליגמיה ופוליאנדריה, התנהגות הורית, חיפוש מקום מחיה, נדידה, טריטוריאליות, האבולוציה של החברתיות, על אנוכיות ועל אלטרואיזם, דילמת האסיר, התפתחות שיתוף הפעולה, התפתחות מבנים חברתיים והמנגנונים המעצבים אותם. ניתוח דוגמאות ממבנים חברתיים בחרקים, עופות יונקים ואדם. האדם כחיה; ניתוח תופעות התנהגויות ותרבותיות שונות בראי הדרוויניזם.

חדו"א 1

7023467, 5 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

ד"ר זאנה פיאדין

גב' טניה נסונוב

7023468, ת'

7012305, ת'

פונקציה, גבול של פונקציה, קירוב ליניארי, הנגזרת. תרגול כללי גזירה בסיסיים. נקודות קיצוניות, תיאור גרפי - קמירות וקעירות של פונקציות. הקניית מושגים: המשוואה הדיפרנציאלית, האינטגרל המסוים והפונקציה הקדומה. שיטות אינטגרציה בסיסיות, שיטות נומריות לחישוב אינטגרליים, פתרונות מקורבים למשוואות לא-ליניאריות.

חדו"א 2

7023469, 5 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

ד"ר זאנה פיאדין

גב' טניה נסונוב

7023470, ת'

7012306, ת'

ידע בסיסי בנושאים הבאים: פונקציות גידול וייצור, פונקציות אקספוננציאליות, לוגיסטיות לוגריתמיות. פונקציות טריגונומטריות. פתרון משוואות דיפרנציאליות פשוטות, אינטגרציה בחלקים, אינטגרציה בהצבה.

חינוך לקיימות

7034555, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר אריס אלקחר

מטרת הקורס היא לחשוף את הסטודנטים לקשרים שבין חברה לסביבה ולעמוד על תרומתו של החינוך סביבתי לתהליכי הוראה ולמידה חוצי תחומי דעת. הקורס יציג עקרונות בחינוך על הסביבה, בסביבה ולמען הסביבה. בקורס יוצגו גישות משתנות בחינוך הסביבתי החל מחינוך לשמירת טבע ועד לחינוך לקיימות. יושם דגש על החינוך הסביבתי כחינוך ערכי והומניסטי שמטרתו לעודד מעורבות אזרחית פעילה בקרב הלומדים מעבר לרכישת ידע. בקורס יוצגו מרכבותן של דילמות סביבתיות-חברתיות מחיי היומיום ודרכי שילובן בתוכניות לימודים במקצועות השונים. במהלך הקורס הסטודנטים יתנסו בשילוב סוגיות סביבתיות בתוך ההוראה שלהם בדיסציפלינות הרלוונטיות להם.

חפירה ארכיאולוגית לימודית

7012388, 2 שש"ס, 2 נ"ז

פרופ' גונן שרון

השתתפות מעשית בחפירה ארכיאולוגית ללימוד המתודולוגיה הארכיאולוגית והתנסות בעבודת שטח מחקרית. מדי קיץ מקיימת המכללה האקדמית תל חי חפירה באתר הפרהיסטורי במוצא נחל מחניים לירדן. האתר ממוקם על גדתו המזרחית של הירדן מצפון לגשר בנות יעקב וגילו הוא כשישים אלף שנים לפני זמננו. האתר הוא חניה של ציידים לחופו של אגם החולה הקדום שעסקו בעיקר בציד של פרות ענק וביתורן בעזרת כלי צור. הקורס כולל השתתפות בחפירה במסגרת קורס אקדמאי בהיקף של שתי נקודות זכות. הקורס יכול שיעורי הכנה בהם ילמדו הרקע המדעי ארכיאולוגי ושיטות החפירה ועיקרו השתתפות בשבועיים (אינטנסיביים) של חפירה במהלך הקיץ כחלק מהמשלחת הבינלאומית החופרת באתר. הקורס מציע התנסות בעבודה מדעית בשטח, כחלק מצוות של סטודנטים מכל רחבי העולם, חשיפת אורחות חייו, מזונו וסביבתו של האדם לחופו של אגם החולה הקדום לפני עשרות אלפי שנים. במקרה שהסטודנטים יאלצו להחמיץ מועדי בחינות תהיה החפירה מוכרת לצורכי מועד מיוחד.

ישראליות בקולנוע

7066611, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר ליאת סאבין שושן

במרכז הקורס יעמדו החברה, התרבות והמרחב בישראל מראשית המאה העשרים – כפי שהם נצפים בראי הקולנוע. הקולנוע נתפס לרוב כתרבות פופולארית, אך למעשה הוא מדיה מרובדת ועשירה אשר משקפת וגם מייצרת ייצוגים של החברה התרבות והמקום, ומייצרת זיכרון – קולקטיבי ואישי. דרך הקולנוע נבחן תהליכים היסטוריים-תרבותיים, שינויים חברתיים, הלכי רוח ומחשבה תקופתיים. הקורס בנוי כסדרה של מפגשים בין מושג לתקופה, מפגשים אשר ייבחנו באמצעות צפייה בסרטים וקריאה בטקסטים. הקורס יעניק כלים לקריאה פרשנית של קולנוע, ודרכו נתבונן בשפה, בתרבות, ובמרחב שהתפתח בישראל במאה השנים האחרונות, נפענח את המשמעויות הגלומות בו, את מקורות ההשראה שלו ואת האופן בו הוא מבנה זהות.

כלכלה סביבתית

7066640, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר ינאי פרח

הקורס מציג את נקודת המבט הכלכלית על הבעיות הסביבתיות שעמן מתמודדת כיום האנושות ודרכי התמודדות אפשריות עם בעיות אלו. אנו נסקור בקצרה את התאוריה הכלכלית ושיטות הניתוח המשמשות כדי לתאר את הקשר בין האדם לסביבה, תוך התייחסות ליתרונותיהן ולמגבלותיהן. תשומת לב מיוחדת תוקדש לשיטות להערכה כלכלית של הסביבה, ונדון גם בקריטריונים שלפיהם נקבעים יעדים סביבתיים ולפיהם ניתן להעריך כלי מדיניות שונים. במהלך הקורס נשלב דוגמאות של בעיות סביבתיות מסוגים שונים וברמות שונות: מקומיות, ארציות וגלובליות.

לאומיות במזרח התיכון במאה העשרים

7066646, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר נעמה בן זאב

תחת שלטון האימפריה העות'מאנית בשטח שהיה עד מלחמת העולם הראשונה תחת שלטון האימפריה העות'מאנית החלו להתפתח אידיאולוגיות לאומיות מן השנים הראשונות של המאה העשרים. עד אז התבססה זהותן של חברות באזור זה בעיקר על השתייכות דתית ועל הנתיונות העות'מאנית. אידיאולוגיות שפיתחו את המכנה המשותף הלאומי היו בתחילה נחלתם של משכילים מעטים, אך הן נפוצו, השתנו והתאמו לתנאים החברתיים והמדיניים במהלך המאה. מה משמעותה של זהות לאומית? איך השפיעו הוגים מוסלמים חדשנים על קבלתם של רעיונות לאומיים? מי ההוגים שעמדו מאחורי התפתחותה של זהות ערבית תחת השלטון העות'מאני? ואיך צמחו תנועות לאומיות פרטיקולאריות – מצרית, לבנונית, סורית, עיראקית ופלסטינית? הקורס יבקש לענות על שאלות אלה.

לאכול או לא לאכול : מבט על הפרעות אכילה

ד"ר נטע רבהון דמתי

2,7066604 שש"ס, 2 נ"ז

הפרעות האכילה מסקרנות במיוחד, משום שהן פולשות להתנהגות טבעית, יומיומית והישרדותית – האכילה, ומשנות אותה בצורה שקשה לאדם הרגיל להבין ולקבל.

מקובל לטעון, כי הגורם המרכזי הוא החברה התחרותית שלנו, שמעמידה אותנו מול מסר כפול ואכזרי: מכיוון אחד, חשיבות המראה החיצוני ובעיקר מבנה מושלם, שלכאורה יכול כל אחד להשיג, ומאידך הפצצת החושים בפיתויים אינסופיים של מזון זמין, מושך ומגרה. לפי טענה זו הפרעות אכילה מבטאות את הקושי לאזן בין שתי מגמות מנוגדות וחזקות אלה. בקורס נפרוס גישות והסברים רבים נוספים, ונסה לקבל תמונה מלאה ושלמה על גורמיהן והתפתחותן של הפרעות אכילה, כשבידינו שתי משקפות: המשקפת המגדרית והמשקפת ההתפתחותית. המבט המגדרי יסייע לנו לבחון את ההסברים השונים באופן ביקורתי ולראות מדוע ההפרעות הללו תוקפות בעיקר ילדות, נערות ונשים. המבט ההתפתחותי יאיר לנו כיצד יחס הורי, סביבת גידול ותנאים משפחתיים יוצרים קשיים, ואיך הקשיים הללו יכולים להפוך להפרעת אכילה ינקותית, התבגרותית או מאוחרת. צפו לקורס לא קל, שיפגיש אתכם עם המצוקה הנוראה שגורמות ההפרעות, עם חוויות סבל וקושי, אבל גם עם כוחות נפש, התגייסות להחלמה ותמיכה משפחתית וטיפולית.

להעיר את סינדרלה: תרבות חומרית והיסטוריה נשית

ד"ר מירב שניצר

2,7066625 שש"ס, 2 נ"ז

גילוי מבנה חרב בעיר בגרמניה ומפתח כסף עתיק במוזיאון בצרפת הובילו לחשיפתם של סיפורים היסטוריים מרתקים, סיפורים על היסטוריה נשית שאבדה. אלו רק שניים מבין הסיפורים הרבים ההולכים ונחשפים כך בעשורים האחרונים. בקורס נברר באיזה אופן מבנה וחפץ יכולים להוות מקורות לסיפור היסטורי, מדוע יש חשיבות למקורות הללו? מדוע יש חשיבות לסיפורים שהם חושפים? האם זו הדרך היחידה להגיע לסיפורים שאבדו או שרצו להסתיר?

לוגיקה - מבוא לחשיבה הגיונית

פרופ' אביהו רונן

6,7012311 שש"ס, 5 נ"ז, ש'

גב' יעל סילבר

7012312 ת'

קורס בסיסי בתורת ההיגיון (לוגיקה). מיועד להקניית כלי חשיבה ובסיס מתודי עבור תלמידי מדעי הרוח. הקורס מדגיש את חשיבותה של הלוגיקה כשפה סימבולית שבאמצעותה ניתן לבחון טיעונים בשפת היום יום, בפילוסופיה ובחשיבה מדעית בכלל. במהלך הקורס יילמדו ותורגלו היסודות העיקריים של הלוגיקה, תוך התייחסות לשאלות פילוסופיות ומתודולוגיות הכרוכות בלוגיקה.

למה להעניש?

ד"ר משי משה אורי

2,7066615 שש"ס, 2 נ"ז

עונש הוא חלק מהחיים היום יומיים שלנו. לא רק עונש המוטל על ידי המדינה אלא גם עונשים מסוגים אחרים. אנו נבחן מהו עונש באופן כללי, נתרכז במה הוא עונש במערכת הפלילית ונשאל את עצמנו: למה להעניש? את התשובה לשאלה זו נבחן לאור גישות פילוסופיות שונות למוסר בכלל ומוסריות הפגיעה באחר בפרט.

מבוא לאמנות המערב א'

גב' זהר רובינשטיין

3,1620009 שש"ס, 3 נ"ז

הקורס סוקר את התפתחות האמנות באירופה, מאז העת העתיקה ועד לימי הביניים. מה הם מאפייני היצירה בעולם הקלאסי-יוון וברומא; כיצד משתנות תפיסות העולם והאדם עם התבססות הנצרות, ואילו השפעות יש לשינויים אלו על האמנות. מה היא הברית החדשה, ומה הם עקרונות הנצרות הנפוצים ביצירות האמנות לאורך ימי הביניים.

מבוא לאמנות המערב ב'

16200010, 3 שש"ס, 3 נ"ז

גב' זהר רובינשטיין

הקורס מהווה המשך לקורס המבוא לאמנות המערב א'. מטרתו לבחון את אמנותה של אירופה הנוצרית באותן 300 שנים משמעותיות כל כך בתרבות העולמית: מהי רוח הרנסנס ומאפייניה ביצירות; כיצד השפיעו מלחמות הדת של המאה ה-16 על החברה והיצירה; השוני בין יצירת האמנות באירופה הקתולית והפרוטסטנטית במאה ה-17.

מבוא לאנתרופולוגיה חברתית

7022904, 6 שש"ס, 5 נ"ז, ש'

ד"ר טל ישראלי

7022902, ת'

גב' מירנדה שמש

הקורס מכוון להקניית הבנה בסיסית במושגי היסוד, התיאוריות וכלי המחקר של אנתרופולוגיה חברתית/תרבותית. עריכת הכרות עם חוקרים שהטביעו את חותמם על האנתרופולוגיה ועם מחקריהם. הקורס יתקיים במתכונת של הרצאה ותרגיל. בהרצאות תהיה התייחסות כוללת לנושאים הנלמדים אשר תהווה גם מסגרת התייחסות לחומר הקריאה. בתרגילים ניתן יהיה לדון בחומר ההרצאה והקריאה ולשאל שאלות לגבי נקודות שלא הובנו. במסגרת התרגילים יועברו גם עשרה מבדקי בקיאות בחומר הקריאה.

מבוא לאקולוגיה

7066637, 2 שש"ס, 2 נ"ז

פרופ' נורית כרמי

תחום העיסוק של אקולוגיה, על אקולוגיה ואבולוציה, מהסביבה ליצורים חיים, תכונות הסביבה ומשמעותן לאורגניזמים, השפעת גורמי הסביבה השונים על אוכלוסיות של אורגניזמים, סוגי אינטראקציות כגון תחרות, טריפה, טפילות או סימביוזה בין אורגניזמים, והשפעותיהן על אוכלוסיות האורגניזמים. מאפייני חברות אקולוגיות כגון מבנה החברה, מגוון מינים, סוגים של יחסי גומלין בין מינים בחברות במצב של שיווי משקל לעומת מצבים של הפרעה, שטפי האנרגיה והחומרים בחברה. המערכת האקולוגית; מחזורי מינרלים ותהליכים אקולוגיים טבעיים ומופרעים, השפעת האדם על הסביבה והפרות האיזון במערכת האקולוגית; כגון אפקט החממה והשפעותיו, החור באוזון, הגשם החומצי, זיהום האטמוספירה, הקרקע והמים, בעיות בממשק משאבי טבע, שמירת טבע ומגוון מינים, ועוד. בקורס יוצגו בעיות וסוגיות עדכניות מהארץ והעולם. הקורס כולל שני ימי סיוור.

מבוא להיסטוריה עתיקה - רומא

7066631, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר מיכאל אזבנד

הקורס הוא מבוא כללי הסוקר את התפתחות של אחת מן התרבויות החשובות שהיו לערב-המערב-התרבות היוונית העתיקה, מתקופת הברונזה ועד התקופה ההלניסטית. הקורס יתווה בקווים כללים את ההיסטוריה של התרבות היוונית בעת העתיקה תוך שימת דגש על היבטים חברתיים-תרבותיים וההשפעה של תרבות זו על העולם המערבי בכלל ובארץ בפרט מהעת העתיקה ועד ימינו.

מבוא להיסטוריה של המאות 16-18: מגילוי אמריקה ועד המהפכה הצרפתית

7066612, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר יעל קדר

בראשית העת החדשה התרחשו כמה מן האירועים המכריעים ביותר בהיסטוריה האירופאית, אשר השלכותיהם מעצבים את חיינו עד היום: הרפורמציה הפרוטסטנטית, מלחמות הדת שבאו בעקבותיה ועליית עקרון הסובלנות הדתית; קופרניקוס, גלילאו, ניוטון, המהפכה המדעית, ותנועת ההשכלה; האימפריאליזם, הקולוניאליזם של דרום אמריקה והמהפכה האמריקאית; מלחמת האזרחים הבריטית, קרומול, האבסולוטיזם הנאור והמהפכה הצרפתית. הקורס ייגע בתהליכים הפוליטיים, החברתיים, הכלכליים, התרבותיים והאינטלקטואליים של ההיסטוריה וידגיש את הקשרים ההדוקים ויחסי הגומלין ביניהם. כמו כן נבדוק את ההשפעה של התהליכים והמאורעות בהם נעסוק על אורח החיים, המבנים הפוליטיים ואופני החשיבה של ימינו אלה.

מבוא להיסטוריה של המזרח התיכון

7034546, 2 ש"ש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בהיסטוריה החברתית, פוליטית וכלכלית של המזרח התיכון בעת החדשה. בנוסף למבוא כולל ורקע כללי על המזה"ת החל משלהי התקופה העות'מאנית במאה ה-19, הקורס ידון באזור במהלך מלחמת העולם הראשונה, בתקופה שבין שתי מלחמות העולם ובאופן מעמיק בכל מדינות האזור לאחר קבלת העצמאות בשנות החמישים והששים.

הקורס יקנה כלים וידע מקיף על מדינות ועמי האזור, בנוסף להבנת התהליכים החברתיים והמדיניים שעברו ועוברים עליו בעשורים האחרונים ובשנים האחרונות.

מבוא לכלכלה א' - מיקרו

7023463, 5 ש"ש"ס, 4 נ"ז, ש'

ד"ר הילה נבו

גב' רוזה סרוחנוב שבתאי

7012316, ת'

הקורס דן במונחי היסוד בכלכלה: מחסור, תפוקה שולית, ביקוש והיצע וקביעת המחירים בתנאי שוק שונים, התערבות ממשלה בשוק - מדיניות מחירים, מסים וסובסידיות. תפקיד ותפקוד משקיים של משקי בית ופירמות.

מבוא לכלכלה ב * - מאקרו

7023465, 5 ש"ש"ס, 4 נ"ז, ש'

ד"ר הילה נבו

גב' רוזה סרוחנוב שבתאי

7012317, ת'

קורס זה מתמקד בתחום המאקרו-כלכלי של המשק. הנושאים שילמדו בקורס הם חשבונאות לאומית, תצרוכת, חיסכון והשקעה, ביקוש מצרפי והכנסה לאומית במשק סגור ופתוח, כסף ובנקאות, מדיניות פיסקלית ומוניטרית במשק סגור ופתוח, מסחר בינלאומי ריאלי ומוניטרי ותיאוריות הביקוש וההיצע המצרפיים כפונקציה של המחירים (מודל AD-AS).

* לא ניתן לחזור על הקורס בפעם שלישית וכישלון כפול יגרום הפסקת לימודים.

מבוא ללימודי מגדר

7022102, 4 ש"ש"ס, 4 נ"ז

ד"ר דלית שמחאי

נתודע ללימודי המגדר בתחומי דעת רבים ומגוונים ונערוך היכרות ראשונית עם הפרספקטיבות החדשות והשווינויות שלימודים אלה מחדירים לתחומים השונים. נלמד מושגי יסוד בתחום לימודים דינמי זה, המאירים באור חדש את ההתפתחות המגדרית בחברה בתחומי הסוציולוגיה, הפסיכולוגיה, הפילוסופיה, ההיסטוריה, הספרות, האומנות ועוד. כן נדון באפיון של חברות פטריארכליות עד ימינו, ונתמקד בסוגיות נבחרות כגון אי-שוויון בין המינים בחיי התעסוקה, בתפקידים במשפחה, בחינוך, בניהול, בפוליטיקה ובעצם ברוב תחומי החיים. בנוסף נלמד על מודלים מדעים חדשניים המהווים אלטרנטיבה למודל המדעי הקלאסי ועל גישות מחקריות לפעילות חברתית. לבסוף נדון בשאלה האם יש לנשים אפיון מהותי וקול פנימי וחברתי מעבר למציאות הפטריארכלית.

מבוא למחשבה מדינית

7066634, 2 ש"ש"ס, 2 נ"ז

ד"ר משה ברנט

החל מהעת העתיקה ניסו הוגי דעות להנחות את מקבלי החלטות או לנתח את פעולתם לאחר מעשה, להבין בראיה כוללת את המסגרת המדינית ואת הגיוןן של המערכות הפועלות בה. עוד ניסו ההוגים להתחקות אחרי המשמעויות של התנהלות פוליטית, הזיקות שבין מוסר לפוליטיקה, יחסי העוצמה בין דת לפוליטיקה, יחסי הגומלין שבין האדם הפרטי לכלל הלאומי, סודות כוחם של השליטים או מהותם של משטרים. הקורס יבחן את העמדות העיקריות שנהגו ויצג את ההוגים המרכזיים שעמדו מאחוריהן לאורך ההיסטוריה.

מבוא לסביבה וחברה

7066638, 4 שש"ס, 4 נ"ז

ד"ר גל חגית רומנו

הממשק בין סביבה, חברה, צדק חברתי וצדק סביבתי הינם סוגיות מרכזיות העומדת על סדר היום בפוליטיקה העולמית והישראלית. בקורס נלמד מושגי יסוד בדין הסביבתי ובכלכלת הסביבה ונשתמש בהם כדי לנתח נושאים עכשוויים במדיניות וסביבה כדוגמת הקשר בין מצב חברתי-כלכלי ובין זיהום הסביבה, שימוש ב'נחלת הכלל' על ידי חברות כלכליות, הסיכויים והסיכונים בקידוחי הגז הטבעי, מדיניות המיחזור בישראל, אחריות תאגידית וסחר בפליטות. הסטודנטים ילמדו כיצד לנהל דיבייט בנושאים סביבתיים. 30% מציון הקורס נקבע על סמך דיבייט שיערכו הסטודנטים בכיתה.

מבוא לסוציולוגיה

7011902, 3 שש"ס, 5 נ"ז, ש'

ד"ר שרה ארנון, ד"ר רנא זהר

גב' יסמין ברזילי שחם

7011903, 1 ש"ש, ת'

הקורס עוסק בהקניית מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות להבנת התנהגות חברתית, תהליכים חברתיים ומוסדות חברתיים. הקורס יעסוק בהמחשה וביישום של המושגים, התיאוריות והמחקרים הסוציולוגיים לניתוח והבנה של סוגיות חברתיות ממשיות. בין הנושאים שידונו: סוציולוגיה כמדע, האספקט התרבותי של החברה, חברות וחינוך, משפחה, קבוצות וארגונים, קונפורמיות וסטייה חברתית, "אחרות" בחברה, ריבוד וניעות חברתית, התנהגות קולקטיבית ותנועות חברתיות, תהליכים דמוגרפיים, קהילות ועיור, תהליכי גלובליזציה.

מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'

7013107, 4 שש"ס, 3 נ"ז, ש'

ד"ר אורן רייכמן

מר יונתן יעקובי, מר אורי לוזון

7013100, ת'

הקורס על שני חלקיו מקנה מושגי יסוד וידע, שיאפשרו לסטודנטים להיות "צרכנים" ו"יצרנים" נבונים של מאמרים ומחקרים מדעיים. הקורס בסטטיסטיקה א' יקנה ידע בשיטות של עיבוד, תיאור והצגה של נתונים כמותיים במחקר המדעי בתחום הסטטיסטיקה התיאורית: מקום הסטטיסטיקה במחקר המדעי, משתנים, סולמות מדידה, התפלגות שכיחויות, קריאה ובנייה של טבלאות נתונים, תיאורים גרפיים, מדדי מרכז ופיזור, מדדי מיקום יחסי, מתאמים ורגרסיה. עיבוד הנתונים ייעשה במחשב באמצעות חבילת התוכנות SPSS.

מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה ב'

7013108, 4 שש"ס, 3 נ"ז, ש'

ד"ר אורן רייכמן, מר אמיל שיינפלד

מר יעקובי יונתן, מר אורי לוזון

7013101, ת'

דרישות קדם: מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'

הקורס יקנה ידע בעריכת מבחנים סטטיסטיים ובעיבודים סטטיסטיים מתקדמים בתחום הסטטיסטיקה הסקתית: רווח סמך לממוצע, עקרונות המבחן הסטטיסטי, מבחני T, ניתוח שונות חד-כיווני, מבחן חי בריבוע, מבחנים למתאמים, רגרסיה. כן יילמדו דרכים שונות לבחינת השפעתו של משתנה מתערב. עיבוד הנתונים ייעשה במחשב באמצעות חבילת התוכנות SPSS.

מבוא לפוליטיקה וממשל

7066635, 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר משה ברנט

מטרת הקורס היא להעניק הבנת יסוד של שני המושגים: פוליטיקה וממשל. ממשל מתייחס למערכות השלטון, כגון פרלמנט, ממשלה או מערכת המשפט, מקורותיהם, תפקידיהם ויחסי הגומלין ביניהם. פוליטיקה מתייחסת ליחסי העוצמה במדינה מודרנית, שתכליתם להשפיע ככל שניתן על תהליכי קבלת ההחלטות. הקורס ישרטט את מהות

המשטר הדמוקרטי כמו גם את מהות המשטרים הלא דמוקרטיים. עוד יגע הקורס בזיקתם הפוליטית של גורמי יסוד כגון ביטחון, דת, תקשורת המונים או חינוך.

מבוא לפילוסופיה אנליטית: פרדוקסים בשפה ובמחשבה

ד"ר אורלי דהאן

7023447, 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה הינו קורס מבוא למסורת האנליטית, שהינה אחת המסורות הבולטות ביותר בפילוסופיה המערבית העכשווית. בין השאר, נדון בקשר שבין השפה לעולם, ונסה לענות על שאלות כגון: מהי מחשבה, מהו מושג האמת, האם המטפיזיקה היא סבירה, או מיותרת, והאם על הפילוסופיה להתיישב עם המדע. נלמד כיצד צמחה צורת חשיבה זו, ונעמוד על המאפיינים של מסורת זו, תוך כדי קריאה בטקסטים נבחרים של פרגה, ראסל, ויטגנשטיין, קריפקי ואחרים. לבסוף אף נדון בניסיון של פילוסופים אנליטיים לעסוק בסוגיית הגוף והנפש: האם שיטת חשיבה זו עשויה לקדם את הדיון העתיק אודות טיב היחסים בין הנפש לגוף, וטבעם של שניהם? מומלץ (אך לא חובה) – קורס קודם בלוגיקה.

מבוא לפילוסופיה חדשה: האימפריציסטים וקאנט

ד"ר יעל קדר

7066618, 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה עוסק באחת התקופות המרתקות ביותר בתולדות הפילוסופיה: המהפכה המדעית במאות 17-18. אנו נסקור את הפילוסופים החשובים של התקופה, אשר האמינו כי הדרך היחידה לביסוס ידיעותינו אודות האדם והעולם היא באמצעות הנסיון והשימוש בחושים. נדבר בעיקר על לוק, ברקלי, יום וקאנט. הסקירה תתמקד בעיקר בשאלות הנוגעות לתפיסה, ללמידה, לזיכרון, מהות ה"אני", סוגיית הזהות העצמית, טבעה של הסיבתיות, וגבולות הידע האנושי. נבחן את ההשלכות של עמדות ההוגים הנ"ל על חיינו כיום ועל הפילוסופיה בת-זמננו.

מבוא לפילוסופיה חדשה: הרציונליסטים

ד"ר יעל קדר

7066617, 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה עוסק באחת התקופות המרתקות ביותר בתולדות הפילוסופיה: המהפכה המדעית במאות 17-18. אנו נסקור את הפילוסופים החשובים של התקופה, שחלקם גם היו מדענים פעילים ובעלי שם: דקרט, פסקל, שפינוזה, ולייבניץ. הסקירה תתמקד בעיקר בשאלות הנוגעות בספקנות ובאפשרות ההשגה של ידע ודאי אודות העולם. טבע האל ואפשרות ההוכחות לקיומו, יעמדו גם הם במוקד הדיון, כמו גם טבעם של הגופים הפיזיקליים והחלל, סוגיית הקשר בין הגוף והנפש ושאלת חופש הרצון.

מבוא לפילוסופיה יוונית

ד"ר אילת שביט

7012319, 4 שש"ס, 5 נ"ז, ש'

גב' קולומבוס ענת

7012320, ת'

ערש המחשבה המערבית קמה בפוליס היוונית של המאה השישית והחמישית לפני הספירה. הקורס יכיר לסטודנטים כמה מן הרעיונות והשאלות שעד היום מעצבות את חיינו, כגון מה הוא היסוד למציאות שבה אנו חיים? מה הוא היסוד לידיעה שלנו על אותה מציאות? מה הוא הטוב ואיך לחיות חיים טובים? במקביל, נעסוק בחברה ובאנשים שעיצבו את אותן שאלות יסוד: תלס, פיתגורס, זנון, סוקרטס, אפלטון, אריסטו והפילוסופים ההלניסטים. מטרת הקורס להכיר לסטודנטים כלי חדש-ישן לשיפור חייהם: החשיבה הביקורתית והדיאלוג הפילוסופי.

מבוא לפילוסופיה של המדע: ביקורת ופמיניזם

ד"ר אילת שביט

7066623, 2 שש"ס, 2 נ"ז

המדע והטכנולוגיה מעצבים כיום חלק ניכר משגרת חיינו. המדע האמפירי משמש בסיס לא רק להסבר נתונים או לאישוש תיאוריות ומודלים תיאורטיים אלא גם לקביעת מדיניות, לפרוטוקול טיפול ולעיצוב דימוי אישי וחברתי. בהקשר זה, מתרחש מאבק של ציבורים מסוימים כנגד פרוצדורות הצדקה, מתודות עבודה והשלכות אפשריות של

המדע על חיינו. מאבקים אלו נטועים כולם בהקשרים חברתיים וערכיים מורכבים ומרתקים שאת חלקם ננסה לברר במהלך הקורס. לאורך הקורס נעסוק בשאלות כגון: מהי אובייקטיביות מדעית? האם קיים מתח בין 'אובייקטיביות' ל'אימות'? אלו סוגי ערכים, אם בכלל, מכוננים את הפרקטיקה המדעית? מה ההשפעה של אותם ערכים על עיצוב תפיסות מגדריות, גזעיות וגזעניות בקרב מדענים ובציבור הרחב, ולבסוף, איך – אם אומנם מדע אינו מנותק מערכים – להבחין בין מדע "טוב" ו"רע"?

ד"ר אלי פיטקובסקי

מבוא לפילוסופיה של המדע: פוזיטיביזם

2,7023444 שש"ס, 2 נ"ז

מהו המדע? מהי תכלית המדע? מה הופך תיאוריה למדעית? מהי הצדקה-מדעית? מה טיב הקשר בין מדע הטבע לבין הניסיון? מה טיב הקשר בין מדע לידע?

בקורס נעסוק בשאלות אלה דרך הגותם של פילוסופים מן הזרם הפוזיטיביסטי בפילוסופיה, ושל פילוסופים מרכזיים שהגיבו אליהם.

ד"ר ליאור אריאל

מבוא לפסיכולוגיה

6,7012702 שש"ס, 5 נ"ז, ש'

גב' הודיה חיוט

7012703 ת'

הקורס נועד להקנות לסטודנטים היכרות עם התחומים העיקריים שבהם עוסקת הפסיכולוגיה וכן עם המושגים המרכזיים של כל אחד מתחומים הללו. נידון בשאלות המרכזיות שבהן עוסקת הפסיכולוגיה תוך התחשבות בהיבטים המחקרניים, תיאורטיים והיישומיים. נושאי הקורס יכללו פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, זכירה, הנעה וריגוש, פסיכולוגיה התפתחותית, פסיכולוגיה חברתית, תיאוריות אישיות, אינטליגנציה ומדידתה ופסיכופתולוגיה. בנוסף, במסגרת תרגיל הקורס ייחשפו הסטודנטים לנושאים נוספים תוך חיזוק הנושאים הנלמדים במסגרת השיעורים. מטרת התרגיל היא לעזור לסטודנטים להתמודד עם החומר הרב המוצג במסגרת הקורס.

ד"ר אלון גולדברג

מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית

2,7169845 שש"ס, 2 נ"ז

בקורס זה נפגשים התלמידים עם הרקע הפסיכולוגי להתפתחות הפרט. הם מתוודעים למושגים בסיסיים, למודלים ולתיאוריות, שיאפשרו להם להבין ולדעת על תהליכים תוך נפשיים ועל התנהגות התינוק, הילד, המתבגר, המבוגר והזקן, וכיצד אלה נוצרים ומתפתחים. חומר הקורס משלב דיון בתחומי התפתחות שונים (רגשית, קוגניטיבית, אישיותית, נוירופסיכולוגית, מוטורית, שפתית וחברתית), ובהשתקפותם בשלבי חיים שונים.

ד"ר יעל קדר

מבוא לתולדות הנצרות

2,7034579 שש"ס, 2 נ"ז

בקורס זה נדבר על התהליכים והאירועים המרכזיים בחיי הדת הנוצרית מצמיחתה בארץ ישראל ועד הרפורמציה הפרוטסטנטית. נערוך היכרות עם מושגי יסוד כגון דוגמה, סקרמנטים, מרטירים ואוונגליזם ונבין מה ההבדל בין נצרות אורתודוכסית, קתולית ופרוטסטנטית. נבדוק לעומק סוגיות תאולוגיות ואת הגורמים לפילוגים הגדולים. נדון בחיי ישו ובמוסר הנוצרי שלימד, בסיפורי השליחים, בחשיבותו של מוסד האפיפיורות, ונבדוק את השפעתה של הנצרות על תהליכים היסטוריים כלליים. נתייחס לשינויים שחלו בנצרות בעקבות החילון והמהפכה המדעית, נבדוק כיצד סיגלה עצמה הדת לשינויים החברתיים ונבין את יחסיה המורכבים של הנצרות עם היהדות.

מבוא לתורת ההכרה

2,7070149 ש"ס, 2 נ"ז

ד"ר אלי פיטקובסקי

מהו ידע? באילו תנאים עדות של מישהו אחר מספיקה כדי שיהיה לי ידע? כיצד צריכות באופן כללי להשפיע אמונות הזולת על אמונותי שלי? האם יתכן שבעצם איננו יודעים דבר על העולם כפי שהוא?

לצד שאלות קלאסיות באפיסטמולוגיה (כמו האתגר הספקני שמופיע בשאלה האחרונה), הקורס יעסוק בשיח העכשווי על מושג הידע, ועל הקשר בינו לבין מושגי מפתח אחרים באפיסטמולוגיה ('ראיה' (evidence), 'עדות', 'אמונה', 'הצדקה'). לקראת סוף הקורס נעסוק בפרדוקסים באפיסטמולוגיה ונחשוב מחדש על מושגי המפתח לאורם.

מבט לאחור על המאה העשרים

2,7070333 ש"ס, 2 נ"ז

פרופ' יאיר זלטנרייך

המאה העשרים הייתה אחת המרתקות והמורכבות בהיסטוריה. המאה העשרים הציבה לפתחנו שתי מלחמות עולם ומלחמה קרה, עליית רעיונות והתנפצותם. היא הובילה בנתיבים מרתקים את גרמניה, ארצות הברית, רוסיה וסין. היא הייתה מאה של קולוניאליזם ושל קיצו, של פירוד ושנאה אך גם של נסיונות לאחדות: האו"ם, הקהילה האירופית... היא הייתה המאה של היטלר ושל צ'רצ'יל, של קנדי ושל פרויד, של בן גוריון ושל פיקסו. היא הייתה המאה שבה נולדו הקולנוע ותקשורת ההמונים, דיקטטורות ודמוקרטיה. מטרת הקורס היא לאפשר הבנה טובה יותר של פרטים אלה ורבים אחרים, להכניס בהם סדר ולצבוע אותם בצבע. הקורס מתכוון להיות קל ומושך לב אך באותה מידה מרתק, מאתגר מחשבה ומעשיר. הקורס נועד למעשה לתלמידי רוב המקבצים, כיוון שהנושא האמתי שלו הוא יצרים, תקוות, התעלויות נפש ואכזבות.

מבט פסיכולוגי על סכסוך משפטי

2,7034542 ש"ס, 2 נ"ז

ד"ר ענבל פלג קוריאט

הקורס יעסוק בנקודות ההשקה הקיימות בין עולם הפסיכולוגיה לבין עולם המשפט. במהלך הקורס נדון בסוגיות כגון, הזיכרון האנושי והטיות שיפוט, אי שפיות במשפט הפלילי, השיטות הקיימות לאבחון וגילוי שקרים, סיוס והתחלת חיים בראי המשפט, עדויות ילדים, כתות ועבירות מין. הקורס יכלול טעימה מעולם הפסיכולוגיה ושילובה בעולם המשפט.

מבנה חברתי של מדינת ישראל

4,7012901 ש"ס, 4 נ"ז

ד"ר דלית שמחאי

דרישות קדם: מבוא לסוציולוגיה

הקורס יציג מושגי יסוד ויבחן מאפיינים, תהליכים, שינויים וקונפליקטים מרכזיים במבנה ובזהות של החברה הישראלית. הקורס יעסוק בשלושה תחומים: א. מקורות החברה הישראלית וכיווני צמיחתה: אירועים היסטוריים, מוסדיים וחברתיים מרכזיים החל מתקופת היישוב ועד לימינו. ב. תחומים מוסדיים מרכזיים בחברה הישראלית: המוסד הפוליטי, המוסד הריבוני והכלכלי, המוסד הצבאי והתרבותי - הקשרים ההדדיים ביניהם והשינויים שחלו בהם. ג. דילמות נוכחיות בחברה הישראלית וביחסים בין קבוצות חברתיות שונות בתוכה: אשכנזים ומזרחיים, יהודים וערבים, נשים וגברים, חילוניים ודתיים, וותיקים ועולים.

מגדר, אינטימיות ומיניות

2,7066605 ש"ס, 2 נ"ז

ד"ר רות פרסר

קורס זה בוחן שאלות של מיניות, אינטימיות ומשפחה מפרספקטיבה ביקורתית ורב תחומית. הקורס יעסוק בנושאים אלו בהקשרם הלאומי, הגלובלי, הקפיטליסטי, והצרכני; ובהצטלבות בין מגדר, מיניות, גזע, לאום, ומעמד. במהלך הקורס נערוך היכרות עם דיונים בהקשר הישראלי ומעבר לו, ונבקש לענות על השאלות: אילו שינויים ניתן לאתר בתצורות של מיניות ואינטימיות? מה בין תרבות הצריכה לאהבה? כיצד מנוהלים כישלונות בעמידה בצפיפות

החברתיות וסטיות מתסריטים נורמטיבים? מתי ובאילו תנאים מתקיימת בחירה? האם מיניות, אינטימיות ומצב משפחתי מסמנים זהות? ומה גלובלי באינטימיות ומשפחה?

עו"ד תמר גוטגולד כהן

מגדר ומשפט

2,7045605 ש"ס, 2 נ"ז

המשפט ממלא תפקיד משמעותי במאבק לשוויון מגדרי בהיותו כלי מרכזי לשינוי. בקורס זה נכיר את התפתחותו של המאבק הפמיניסטי המשפטי בארה"ב ובישראל (פמיניזם ליברלי, תרבותי, רדיקלי, פוסט מודרני וכו'). נבחן את החקיקה והפסיקה בישראל לאורך של תיאוריות פמיניסטיות, ונדון בסוגיות ספציפיות במאבק הפמיניסטי המשפטי וביניהן: שוויון נשים בעבודה; הריון, לידה והורות; אלימות כנגד נשים; זנות וסחר בנשים; מניעת הטרדה מינית; נשים בצה"ל; נשים במגזר החרדי.

גב' יהל קורלנדר

מה מגדר קשור לזה? הטמעת חשיבה מגדרית בדרך לשינוי

2,7066602 ש"ס, 2 נ"ז

תמיד שאלת את עצמך למה התור בשירותי הנשים ארוך יותר? תהית למה חניונים הם תמיד חשוכים ומפחידים? בקורס נלמד ונסה ליישם את אופני החשיבה הגברית הדומיננטית שמעצבים את המציאות סביבנו. בשנת 1995, בוועידת הנשים העולמית של האו"ם בבייג'ינג, הוכר הצורך בהטמעת חשיבה מגדרית בקרב המדינות החברות באו"ם בתהליכי גיבוש מדיניות, חלוקת משאבים, תכנון מדיני ועוד. הצהרת בייג'ינג הכירה באופן רשמי את מה שהקהילות הפמיניסטיות ידעו זה מכבר וזאת שלנשים ולגברים ישנן חוויות חיים, חסמים וצרכים שונים ויש להתייחס אליהם בנפרד על מנת לקדם את השוויון המגדרי. בקורס נלמד את הבסיס התיאורטי שעליו מתבסס הצורך בהטמעה מגדרית ונעמיק בו על ידי התבוננות במקרי בוחן שונים בשדה הישראלי. כך לדוגמא בצורך לשלב את החשיבה המגדרית בתהליכי קבלת ההחלטות בסוגיות של שלום וביטחון, שוק העבודה, תקציב וכדומה. העבודה אותה יגישו הסטודנטים/יות בסוף הקורס יהווה מקרה בוחן לשדה כלשהו אותו בחרו וניתוחו בכלי החשיבה המגדרית, כולל הצעות להטמעת החשיבה המגדרית בשדה הנבחר וניסיון ליישמן. תמיד שאלת את עצמך למה התור בשירותי הנשים ארוך יותר? תהית למה חניונים הם תמיד חשוכים ומפחידים? בקורס נלמד ונסה ליישם את אופני החשיבה הגברית הדומיננטית שמעצבים את המציאות סביבנו. בשנת 1995, בוועידת הנשים העולמית של האו"ם בבייג'ינג, הוכר הצורך בהטמעת חשיבה מגדרית בקרב המדינות החברות באו"ם בתהליכי גיבוש מדיניות, חלוקת משאבים, תכנון מדיני ועוד. הצהרת בייג'ינג הכירה באופן רשמי את מה שהקהילות הפמיניסטיות ידעו זה מכבר וזאת שלנשים ולגברים ישנן חוויות חיים, חסמים וצרכים שונים ויש להתייחס אליהם בנפרד על מנת לקדם את השוויון המגדרי. בקורס נלמד את הבסיס התיאורטי שעליו מתבסס הצורך בהטמעה מגדרית ונעמיק בו על ידי התבוננות במקרי בוחן שונים בשדה הישראלי. כך לדוגמא בצורך לשלב את החשיבה המגדרית בתהליכי קבלת ההחלטות בסוגיות של שלום וביטחון, שוק העבודה, תקציב וכדומה. העבודה אותה יגישו הסטודנטים/יות בסוף הקורס יהווה מקרה בוחן לשדה כלשהו אותו בחרו וניתוחו בכלי החשיבה המגדרית, כולל הצעות להטמעת החשיבה המגדרית בשדה הנבחר וניסיון ליישמן.

ד"ר נעמה בן זאב

מהגרים בארץ ישראל / פלסטיין במאות 19-20

2,7021459 ש"ס, 2 נ"ז

מטרת הקורס הינה לבחון סוגיות הקשורות להגירה מנקודת המבט של ההיסטוריה החברתית, תוך התמקדות בהתנסות של מהגרים בארץ ישראל / פלסטיין. בין השאלות שהקורס יעסוק בהן: אילו אירועים ותהליכים היסטוריים הניעו אנשים להגר? אילו קשיים הם חוו? אילו אפשרויות היו להם לבנות את עצמם מחדש ביעד ההגירה? כיצד הם התקבלו על ידי האוכלוסייה הוותיקה? אילו שינויים ניכרו בערים שהפכו ליעדי הגירה עיקריים? האם היו ההבדלים בין נשים מהגרות לגברים מהגרים? כיצד השפיעה ההגירה על תפיסות מגדריות?

ד"ר נגה וולף

מהפכות ומהפכנים בתקופה המודרנית

2,7021454 ש"ס, 2 נ"ז

בקורס זה נדון במהפכות מרכזיות בהיסטוריה הפוליטית והחברתית של המערב בעת החדשה, בדמויות המרכזיות אשר הניעו אותן ובאופן השפעתן של מהפכות אלו על המרחב ועל קבוצות שונות הכלולות בו. בין המהפכות שנדון

בהן נכלול את המהפכה התעשייתית, המהפכה האמריקאית, המהפכה הצרפתית, אביב העמים, המהפכה הבולשביקית, והמהפכה הפמיניסטית.

ד"ר ליאור אריאל

מוח והתנהגות

2,7087459 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

קורס זה מהווה בסיס ליסודות הפסיכופיזיולוגיה. נלמד כיצד בנויה מערכת העצבים, איך היא פועלת, מה הקשר בין אופן פעולתה לבין מה שאנחנו חשים, עושים וחושבים. נכיר מערכת זו מרמת תא העצב ועד לרמת המנגנונים המתואמים של המוח ומערכת העצבים ההיקפית. נתוודע אל המנגנונים החושיים, המוטוריים והרגשיים הבסיסיים. נלמד על פעולתם של חומרים פסיכו-אקטיביים ועל אסטרטגיות שונות לחקר המפגש בין הרובד הפיזי לרובד ההתנהגותי של קיומנו.

ד"ר רוני שריג

מוסיקה מימי הביניים עד המאה העשרים

2,7066613 שש"ס, 2 נ"ז

בקורס נלמד על התפתחות המוזיקה המערבית החל מימי הביניים (המאה התשיעית) ועד המאה ה-20. נכיר את הסוגות המרכזיות של המוזיקה, נקשיב ליצירות מוזיקליות ונכיר את הקשריהן התקופתיים והתמאטיים, נלמד על הרקע ההיסטורי, המוזיקלי, והתרבותי של התקופות ושל סגנונות המוזיקה השונים, ונכיר את יוצרי המוזיקה הגדולים בכל תקופה.

ד"ר גז שפר

מושגי יסוד ב-GIS

2,7066621 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה נועד להקנות לסטודנטים הכרות ראשונה במערכות מידע גיאוגרפיות (GIS) ע"י שימוש בתוכנת ArcMap. הקורס יהיה מחולק לשני חלקים: חלק ראשון תיאורטי וחלק שני מעשי. בחלק התיאורטי נכיר מושגי יסוד בגיאוגרפיה ובמיפוי ונתמקד בנושאים שונים בישראל כגון: מיפוי היסטורי של ארץ ישראל, מרכז מול פריפריה, תחבורה, סביבה, נדל"ן, חינוך ומוסדות תרבות. בחלק המעשי של הקורס נתרגל כלים בסיסיים שקיימים ב-GIS כגון: עיגון מפות, דיגיטציה, הוצאת נתונים גיאוגרפיים והפקת מפות

ד"ר משי משה אורי, ד"ר אורלי דהאן

מיומנויות אקדמיות

ד"ר רנא זהר, ד"ר נחום טורצקי, ד"ר נמרוד מרום

4,7034501 שש"ס, 4 נ"ז

ציין עובר: 60

מטרת הקורס להפגיש את הסטודנטים עם העקרונות והדרכים של הכתיבה האקדמית. הקורס עוסק בהקניית כלים ומיומנויות של כתיבה מדעית, קריאה ביקורתית וניתוח מאמר מדעי תוך התייחסות הן לצדדים המתודולוגיים והן לצדדים הטכניים שבכתיבת החלק העיוני בעבודה. חלקו הראשון של הקורס יעסוק בקריאה ביקורתית וניתוח של מאמר מדעי, וחלקו השני יעסוק בעקרונות הכתיבה האקדמית של חלקה העיוני של עבודת חקר, תוך התנסות ותרגול בכיתה.

ד"ר אמיר גולדשטיין

מנחם בגין והימין במדינת ישראל - מהאצ"ל ל'מהפך'

1,7034534 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס ידון בתהליך התגבשות הימין תחת הנהגתו של מנחם בגין.

תיבחן דרכו הארוכה של בגין מהפיקוד על הארגון-הצבאי-הלאומי (האצ"ל), דרך ספסלי האופוזיציה של כנסת ישראל ועד היבחרו כראש ממשלת ישראל, עם 'המהפך הפוליטי' ב-1977.

הקורס יעסוק הן בהיבטים האידיאולוגיים והן בהיבטים הפוליטיים של מנהיגותו של בגין בדרך להקמת 'הליכוד'.

מציידיים לקטים לחקלאים ורועים

7012344, 2 שש"ס, 2 נ"ז

פרופ' גונן שרון

סקירה של ההיסטוריה של יחסי אדם סובב לאור הממצאים הארכיאולוגיים והאנתרופולוגיים ופרשנותם. מעקב אחרי דרכו של המין האנושי מכלי האבן הראשונים ועד הקמת הערים הראשונות והערכת תפקידה של האבולוציה התרבותית והטכנולוגית בקביעת בסיס קיומו של האדם ממשמש למייצר מקורות המזון בסביבה שבה הוא חי. הקורס מתחלק לשלושה חלקים: 1) פרקי מבוא במחקר הארכיאולוגיה, האנתרופולוגיה והסביבה הקדומה; 2) האדם כציד לקט בסביבה הקדומה החל מלפני מיליון וחצי שנה; 3) האדם כמעצב הסביבה בה הוא חי - יישובי קבע, חקלאות, מכרות וערים (מלפני כ-10,000 שנה). דוגמאות קונקרטיות יובאו מאתרים וממצאים מעמק החול

משנות את האקדמיה

6023419, 4 שש"ס, 4 נ"ז

ד"ר הגר תמר

הכתה נותרה מרחב האפשרויות הכי רדיקלי באקדמיה, מצהירה המחנכת והתיאורטיקנית הפמיניסטית בל הוקס, זהו מרחב שבו המרצים והסטודנטים יכולים פוטנציאלית להפוך לשותפים מעורבים וביקורתיים היוצרים ידע חדש. למידה מעורבת, ביקורתית ושיתופית היא בתשתית של קורס המספק פלטפורמה ליצירת ידע של סטודנטים ומרצים בסוגיות חברתיות, חינוכיות, ומגדריות, תוך בחינה ביקורתית של מבנים חברתיים, זיהוי מגמות של חוסר צדק וחיפוש אחרי מתודות ופעולות אקטיביסטיות לתיקון/שיפור/שינוי המציאות. הקורס יעסוק בנושאים ובמקרי מבחן הקשורים לחינוך ולמגדר בתחומי החברה, הקהילה והמשפחה. הייחוד של קורס זה הוא בכך שהוא נבנה תוך שיח ויחד עם סטודנטים (מהחוג לחינוך ומהמקבץ ללימודי מגדר) לגבי סוגיות חשובות להסן והוא ילמד בשיתוף על ידי הסטודנטים והמרצה. הסטודנטים יתחלקו לצוותי עבודה, כשכל צוות יפתח יחידת לימוד כשהכנת החומרים תעשה בהדרכה ובלווי. כל נושא ידון באמצעות מספר טקסטים מכוננים שיבחרו על ידי סטודנטים שיעזרו במרצים מומחים בתחום ויהוו את הבסיס ללימוד המשותף של הכתה כולה. הקורס יילמד במתודות שונות ומגוונות.

ניהול ויישוב סכסוכים: מתיאוריה למעשה – חלק א'

7022706, 3 שש"ס, 3 נ"ז

ד"ר גד שפר

הסכסוך הוא מרכזי לחווייה האנושית במישור האישי, הפוליטי, הכלכלי, הסביבתי והתרבותי. במהלך הקורס נציג מגוון גישות למניעה, הגבלה ופתרון סכסוכים בין אנשים וקבוצות. הקורס יקנה כלים לניתוח הגורמים לסכסוכים להבחנה בין סוגי סכסוך, לפתרון בעיות וחלוקת משאבים, לניהול משא ומתן ולתפקוד צד ג' בעת סכסוך. הקורס יתמקד במעבר מהגישות התיאורטיות לאופן היישום על ידי ניתוח של מגוון סכסוכים פוליטיים, כלכליים וסביבתיים.

ניהול ויישוב סכסוכים: מתיאוריה למעשה – חלק ב'

7022707, 3 שש"ס, 3 נ"ז

ד"ר גד שפר

בקורס המשך זה, נבחן תיאוריות הנוגעות בהיבטים פסיכולוגיים, תרבותיים וחברתיים של תופעת הקונפליקט. נשים דגש על גישות המבקשות ליצור בסיס למגע, קשר, ושיתוף בין יריבים, ליישב סכסוכים בעזרת תקשורת. נכיר את תופעת הקונפליקט העיקש ונשאל האם יש סיכוי לסליחה הדדית ואף לחולל פיוס וטרנספורמציה ביחסים בין יריבים לשעבר.

סוגיות אקולוגיות בגליל

7055501, 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא לאקולוגיה

מטרות הקורס הכרת המערכות האקולוגיות השונות שקיימות בגליל. הקורס בנוי סביב קבוצה של מיני מפתח כאשר בכל שיעור נכיר מין חדש ונדון במאפייניו ובתהליכים האקולוגיים להם הוא שותף. מתוך ההכרות עם מינים ספציפיים יחשפו הסטודנטים לעקרונות כללים באקולוגיה מתוך שימת דגש על חשיבותם בגליל.

ד"ר יערה גיל גלזר

סוגיות בהיסטוריה התרבותית של ארצות הברית

7034578, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בהיסטוריה של ארצות הברית לאורך כמאה שנים מעצבות: ממלחמת האזרחים האמריקאית במחצית המאה ה-19 ועד לשנות השבעים במאה ה-20. הקורס יבחן אירועים, מאפיינים וסוגיות במהלך השנים הללו וייסמך על מקורות תרבותיים כגון תרבות חזותית לגווניה, מוזיקה וספרות. הקורס יתמקד בארבע תקופות מפתח: א. העבדות ומלחמת האזרחים; ב. השפל הכלכלי וה"ניו-דיל"; ג. המלחמה הקרה; ד. התנועות החברתיות של שנות הששים והשבעים במאה ה-20. כל סטודנט יגיש ויצג במהלך הקורס רפלקציה מונחית על אחד מהנושאים הללו ובסיום הקורס יערך מבחן מסכם.

ד"ר מיה דואני

סוגיות בהיסטוריה סביבתית

7070125, 2 שש"ס, 2 נ"ז

היסטוריה סביבתית היא תחום מחקר שנוגד בארצות הברית בשנות ה-70 של המאה עשרים על רקע התעצמותן של התנועות הסביבתיות. מטרת הקורס היא לבחון את החברה והתרבות האנושית דרך הפריזמה של התפתחות היחס שלה לסביבה. הקורס יחל בהקניית מושגי יסוד של המחקר ההיסטורי ובסקירת התפתחות כתיבת ההיסטוריה הסביבתית. לאחר מכן נעסוק בסוגיות שונות המעסיקות את המחקר ההיסטורי סביבתי, כגון הנטייה לתרבת את הטבע, התפתחותן של הרעיון לשמור על הטבע מפני הציוויליזציה, חקיקה ואפליה סביבתית, היסטוריה של מים, אקופמניזם, יחסו של האדם לבעלי חיים, היסטוריה סביבתית אורבאנית ועוד. הדוגמאות לסוגיות אלו יהיו בעיקר מישראל אך גם מארצות הברית, אנגליה, גרמניה ועוד וילוו בנייתן מקורות היסטוריים וסיור בשטח.

ד"ר זאביק גרינברג

סוציולוגיה של הקיבוץ

7069842, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בסקירת האפיונים הייחודיים של החברה הקיבוצית בישראל. בחלקו הראשון של הקורס נכיר את השורשים הרעיוניים שהביאו להקמת הקיבוצים והאידיאולוגיה המובילה את החשיבה השיתופית. בחלקו השני של הקורס יבחנו התפקידים החברתיים של הקיבוץ בשנים שלפני הקמת המדינה ומיד לאחריה, נבחן את השפעת הקליטה ההמונית שהתרחשה בקיבוצים בשנות השבעים, נכיר את יחסי הקיבוצים עם עיירות הפיתוח ומיקום הקיבוצים בפריפריה הגיאוגרפית של ישראל. נבחן את התפתחות המשבר הכלכלי- חברתי והשבר האידיאולוגי אליהם נקלעו הקיבוצים בשנות השמונים. נבדוק את המשמעות של תהליכי השינוי המתרחשים בקיבוצים תוך ניסיון להתאמת הקיבוץ למציאות הכלכלית הגלובאלית.

ד"ר משי משה אורי

סוקרטס: משפט חוזר

7066616, 2 שש"ס, 2 נ"ז

בשנת 399 לפני הספירה הוצא הפילוסוף הידוע סוקרטס להורג לאחר שעבר משפט מול 500 שופטים שהחליטו למצוא אותו אשם בעבירות שיוחסו לו ולגזור את דינו למוות. אנו נקרא קריאת 'עומק' את הדיאלוג אפולוגיה שבו אפלטון מתאר את המשפט ולאחר שנבין מה קרה שם, נעמיד את סוקרטס, ואת מאשימיו, למשפט חוזר בהתאם למיטב היכולות המתקדמות של העשור השני במאה העשרים ואחת.

סוריה בעת החדשה

7098450, 2 שש"ס, 2 נ"ז

פרופ' מוסטפא עבאסי

הקורס דן בהיסטוריה מדינית חברתית וכלכלית של סוריה, למן מלחמת העולם הראשונה ועד לעלייתו של בשאר אסד לשלטון בשנת 2000. הקורס יבחן לעומק את התמורות שעברו על סוריה המודרנית, בתחומים האמורים, בחלקו הראשון יודגש המבנה החברתי-דמוגרפי של המדינה, מערכת היחסים בין הקבוצות השונות בסוריה ומערכת היחסים בין משטר הבעת' לאוכלוסייה. חלקו השני של הקורס יתמקד יותר בשלבים השונים של ההיסטוריה המדינית של סוריה, תקופת המנדט הצרפתי, סוריה העצמאית, יחסי סוריה ומדינת ישראל, יחסי סוריה ולבנון, יחסי סוריה ואש"ף והשלכותיהן עלינו במדינת ישראל, זאת בנוסף למגוון רחב של נושאים כלכליים ואחרים.

סמינר במקבץ ארץ ישראל- אדם ותרבות בגליל

7012342, 4 שש"ס, 6 נ"ז

פרופ' גונן שרון

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

הסמינר יעסוק בלימוד עומק של סוגיות שונות בחקר הפרהיסטוריה הקדומה של ארץ ישראל והסביבה. הפרהיסטוריה היא ענף של הארכיאולוגיה העוסק בחקר האדם, תרבותו, האבולוציה שלו ויחסיו עם הסובב בעבר הרחוק שלפני המצאת הכתב. נעסוק במגוון רחב של נושאים העוסקים בתרבותו החומרית של האדם ובעיקר בכלים ובטכנולוגיה ששימשה אותו להישרדות, יחסי אדם וסביבה בעבר והשפעת האדם על החי והצומח, תזונתו של האדם הקדמון ואסטרטגיות הקיום שלו בעבר ועוד. נושאי עבודות הסמינר ייבחרו מתוך היצע רחב של נושאים. הסטודנטים יכתבו עבודה מחקרית ויכללו להתנסות גם בעבודה מעשית (לימוד פריטים ארכיאולוגיים, אוספים במוזיאון האדם הקדמון, עבודה במעבדה ועוד) על פי בחירתם. יושם דגש על לימוד שיטות לחיפוש מידע וניתוחו. חיפוש מקורות בספריה, מאגרי מידע וברשת האינטרנט, הערכת המידע שנמצא והבנתו, העבודות ייכתבו בפורמט מדעי וילמדו כללי הציטוט והכתיבה הנכונה. השאיפה היא להפיק עבודות מחקריות ברמה גבוהה שיהוו תרומה למחקר הפרהיסטוריה.

סמינר במקבץ היסטוריה- בין העיר לכפר בא"י ובאגן הים התיכון בעת העתיקה פרופ' ציונה גרוסמרק

7066610, 4 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

הקורס יתמקד בהכרות עם חיי היום יום בערי וכפרי אגן הים התיכון בעת העתיקה, עם דגש מיוחד על התקופה הרומית והביזנטית. במהלך הקורס נתמודד באמצעות מקורות שונים בסוגיה המגדירה עיר לעומת כפר. נערוך היכרות עם המטרופולין הגדולות של אגן הים התיכון ולצידן עם עיירות וכפרים. נתמודד עם נושאים של תכנון עירוני, שאלות הנוגעות לחברה העירונית והכפרית, סוגיות כלכליות וכיו"ב. הסטודנטים יוכלו להשתמש בכלים שילמדו במסגרת הקורס ולהרחיב את מחקריהם בעבודות הסמינריוניות מעבר לתקופה המוגדרת בכותרת הקורס. למעשה לעסוק בכל תקופה היסטורית כראות עיני הסטודנט, תוך שימוש בתשתית המתודולוגית שנלמדה בקורס.

סמינר במקבץ מגדר- החלשה והעצמה של נשים בעידן הנוכחי

7098757, 4 שש"ס, 6 נ"ז

ד"ר אביגיל מור

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

תאוריות מגדריות מציגות ביקורת על המציאות החברתית וכחלק מהביקורת מציגות אפשרויות לעולם טוב יותר. בקורס נכיר תפיסות שונות בתחום המוסר והתיאוריה החברתית המנסות להציג אלטרנטיבה לערכים המקובלים ותפיסות הצדק המקובלות. נלמד מהי ביקורת מגדרית בנושא מוסר ונשאל האם לנשים יש מוסר אחר? ערכים שונים? האם המציאות המגדרית מביאה לתובנות חדשות לגבי האדם והיחסים שלה/ו עם אחרים? האם האימהות יכולה להיות מקור למוסר ולמה היא לא כזו היום? הקורס ישלב היכרות עם תיאוריות מגדריות שונות, יחד עם דיון בסוגיות מוסריות עכשוויות.

סמינר במקבץ ניהול ויישוב סכסוכים - מסך מפוצל: ייצוגים קולנועיים של סכסוכים ויישובם פרופ' אמיר כהן שלו

7098424, 4 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

הקולנוע החל את דרכו לפני מעל למאה שנה כצורת בידור מובהקת, והפך במרוצת המאה העשרים למדיום תרבותי-תקשורתי מוביל של אומנות פופולרית. ככזה הוא מהווה בבואה רבת עוצמה של חיינו החברתיים והתרבותיים, גם כאשר מטרתו הן מסחריות גרידא. מרביתם של הסיפורים הקולנועיים, נשענים על קונפליקט דרמטי, פיתוח והתרתו, ועשויים לשמש מקרי בוחן לדינמיקה של היוצרות סכסוך ויישובים אפשריים שלו. בסמינר זה נבחן סיפורים קולנועיים כאלה, ונבדוק את האפשרויות הטמונות בסרטי קולנוע להבנה מעמיקה של סכסוכים, בתחום המשפחתי, חברתי, לאומי והתרבותי, תוך שאנו מגייסים את יתרונות המבע הקולנועי (מיידיות, חושניות, הזדהות) לתחום יישוב סכסוכים.

פרופ' נורית כרמי

סמינר במקבץ סביבה וחברה - אוריינות סביבתית

7031310, 4 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

אוריינות סביבתית הוגדרה על ידי ארגון אונסק"ו כ"כלל המיומנויות הבסיסיות המאפשרות לאדם לדעת, להבין ולהעריך את מצב איכות הסביבה וההידרדרותה, לרצות לפעול למען שיפורה ולהתנהג בהתאם". רכישת אוריינות סביבתית היא הכרחית לצורך התמודדות עם המשבר הסביבתי, והיא המטרה העיקרית והחשובה ביותר של החינוך הסביבתי. אנו נלמד ונחקר מה משפיע על אדם להתנהג בצורה שהינה מיטיבה או מזיקה לסביבה, תוך שימוש בגישות מתחום החינוך, הפסיכולוגיה, הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה, הפילוסופיה, הכלכלה והמדע. אופיו הבין-תחומי של הקורס מאפשר ראייה רחבה של קשרי הגומלין שבין האדם לסביבתו. הקורס יתקיים במתכונת של הרצאות, דיונים ותרגילים. לבוחרים בקורס כסמינר יתאפשר להרחיב באחד הנושאים שנדון בהם ולבצע מחקר מודרך.

ד"ר שרה ארנון

סמינר במקבץ סוציולוגיה - קהילות

7033910, 4 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות, פטור באנגלית וציון 75 בקורס מבוא לסוציולוגיה. הסמינריון יעסוק בתיאוריות ובמחקרים אודות קהילות לסוגיהן השונים: קהילות מסורתיות ומודרניות, קהילות כפריות ועירוניות, קהילות מקומיות, גלובליות ווירטואליות, קהילות במרכז ובפריפריה, קהילות אתניות וקהילות של מהגרים. הסמינריון יעסוק במאפיינים ובתהליכים שונים בקהילה: יחסים חברתיים ומבנה מוסדי, מצבים של לכידות ושל קונפליקט, מבני כוח ושליטה בקהילה, תחושות של קשר ושל זהות קהילתית, תהליכים של שינוי, צמיחה ודעיכה בקהילה, מצבי משבר ואסון ותהליכים של העצמה קהילתית. במסגרת העבודה הסמינריונית יחקרו הסטודנטים קהילות שונות בחברה הישראלית, בפרט באזור הצפון.

ד"ר יעל קדר

סמינר במקבץ פילוסופיה - הומניזם ואמונה

7012322, 4 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

ההומניסטים מאמינים שלכל בני האדם מצפון המאפשר להם להבחין בין טוב לרע, ודוחים גישה של שכר ועונש ממקורות עליונים, ודאי לא שכר ועונש בעולם הבא. לדעתם, חיי האדם מתרכזים בעולם הזה, ביחסים עם בני אדם אחרים ועם הטבע. ההומניזם התגבש לעמדה פילוסופית, שכוללת מערכת ערכים חילונית סדורה, אשר מבקשת במידה רבה להוות אלטרנטיבה למערכת הערכים הדתית. האם הצליח ההומניזם במשימה זו? אילו אתגרים פילוסופיים עדיין עומדים לפתחו?

העמדה האתאיסטית, אשר שמה לא את האדם במרכז, כי אם את האל, מנוגדת מהותית לעמדה ההומניסטית. היא גורסת כי בלא ציווי אלוהי לא ייתכן מוסר, כי האדם ללא אל הינו יצור עלוב ונטול משמעות, ושלכן על האדם למקד

את תשומת לבו ביחסיו עם האל הנמצא מעבר לטבע ולעולם הזה. גם עמדה זו מתמודדת עם שאלות קשות: כיצד ניתן להגדיר את האל ומדוע הוא שותק? מדוע בכלל ברא האל את העולם?

בקורס נדון בשאלות אלה, ונשווה בין התשובות שניתנו על ידי ההומניזם והתאיזם לבעיית הרוע בעולם ולבעיית ההיתכנות של מוסר. נבדוק אלו תשובות נותנות שתי הגישות לבעיית מקומו של האדם בעולם ולשאלת המשמעות של חיו.

ד"ר רות פרסר

סמינר במקבץ פסיכולוגיה - תרבות נפש ותודעה

7012347, 4 ש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

קורס זה מבקש לבחון את הנפש כתוצר של תרבות, כלומר תלויה זמן ומקום, ונתונה במארג של יחסי כח. הדיון יעסוק הן בתהליך ייצור הידע בנושאים שונים (כגון טראומה, מיניות, אימהות, אינטימיות) והן בתוצריו. נערוך היכרות עם גישות שונות ודילמות העולות מהתפיסה התרבותית ונעסוק בנפש מפרספקטיבה רב תחומית (כגון היסטוריה, תרבות פופולארית, פוליטיקה, פסיכואנליזה).

ד"ר תמר ברקאי

על אנשים, עסקים וחברות בעידן הגלובלי

7021462, 2 ש"ס, 2 נ"ז

הקורס ידון בסוגיות המרכזיות שעומדות במוקד היחסים בין עסקים לחברה בעשורים האחרונים, ובפרט בפריחתם של הרעיון והפרקטיקה של "אחריות תאגידית". במסגרת הזו נתחקה אחר הרקע ההיסטורי, הכלכלי, והחברתי, הן ברמה המקומית והן ברמה הגלובלית, שבבסיס ההיענות הגוברת של עסקים לציפיות וללחצים המופנים כלפיהם כי ייטלו על עצמם מחויבויות שבאופן מסורתי טופלו על ידי גופים מדינתיים. בהקשר זה נדון במשמעותם החברתית והפוליטית של תהליכי הגלובליזציה. בפרט, נתחקה אחר הזיקה בין שלושה תהליכי שינוי יסודיים שהתחוללו בעשורים האחרונים:

1. השינוי במעמדן ובתפקידיהן של מדינות
2. התעצמותם חסרת התקדים של תאגידים רב-לאומיים וארגונים פיננסיים טרנס-לאומיים
3. הצמיחה של חברה אזרחית גלובלית.

בחלק המסכם של הקורס נדון בצמיחתן של תופעות חדשות כגון כלכלת השיתוף ועסקים חברתיים ובהשלכות שלהן על אנשים, עסקים וחברות. לאורך הקורס ישמש הדיון בתהליכים הגלובליים כבסיס להבנת תהליכים דומים שמתחוללים בתפר שבין עסקים וחברה בישראל.

ד"ר נחום טורצקי

עמיד הגבריות: יישומים וביקורת

7066626, 2 ש"ס, 2 נ"ז

אנו חיים בתהליך של שינוי בדימוי האידיאלי ובחיי היומיום של גברים. הערכים, זכויות היתר וההתנהגות המסורתית אינם מתאימים למציאות שנולדה בעקבות השפעה הרחבה של התנועה הפמיניסטית. אבל במקומם אין עדיין ערכים ודפוסי התנהגות חלופיים, נגשים ולגיטימיים. בקורס זה נפתח אפשרויות למילוי החסר ונבחן אפשרויות אלה בזירות החיים השונות של גברים, כמו בתקשורת, ביחסים אישיים עם נשים וגברים, באבהות, במשפחה ובשוק עבודה. בכך ניטול חלק בפיתוח עמיד הגבריות כסטודנטים וחוקרים וכבני ובנות החברה, עכשיו ובעתיד. לפני ההשתתפות בקורס זה, מומלץ להשתתף בקורס "גבריות בעידן המודרני", על מנת להבין את ההבניה הגברית ומקורותיה. אך אין חובה לקחת את שני הקורסים ברצף, וניתן להשתתף בקורס זה בלבד.

ד"ר יאלי השש

פמיניזמים מזרחיים

7066624, 2 ש"ס, 2 נ"ז

פמיניזם מזרחי ביקש לטפל בסוגיות שהיו רלוונטיות לנשים מזרחיות: הדרה תרבותית ותיוג חברתי, עוני, סימון הפריון המזרחי כאיום לאומי, יחסים בין נשים אשכנזיות, ערביות ומזרחיות במאבק הפמיניסטי, יחסים בין גברים לנשים, מיניות ועוד. מבחינה תיאורטית שאב השיח הפמיניסטי מזרחי בישראל ממספר מקורות מרכזיים של תסיסה

אינטלקטואלית: תיאוריה פמיניסטית, תיאוריה מעמדית, תיאוריה פוסט קולוניאלית, תיאוריה קווירית ולימודי תרבות. הקורס יבחן בין היתר את ההיסטוריה של הפמיניזמים המזרחים בישראל, את אופני הפעולה שלהם ואת שיתופי הפעולה המתאפשרים במציאות החברתית פוליטית בישראל.

פסיכולוגיה חברתית

2,7098742 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר נעם קרש

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית/ מוח והתנהגות.

חיינו מתנהלים במערכת סבוכה ומורכבת של יחסי גומלין בינינו לבין הסובבים אותנו. במסגרת הקורס נלמד לזהות ולהמשיג חלק מן ההתנהגויות החברתיות של היחיד, את הכוחות החברתיים שבתוכם הוא פועל ואת השפעותיהם עליו.

פסיכולוגיה של נשים

4,7021712 שש"ס, 4 נ"ז

ד"ר אביגיל מור

בעשורים האחרונים נהגו תיאוריות פסיכולוגיות חדשניות בתחום הפסיכולוגיה של האישה המתארות את ההתנסות הפסיכולוגית הנשית האוטנטית בצורה חדשה ומאוזנת שלא הייתה כדוגמתה קודם לכן. משוחררות מכבלי הפרספקטיבות של הזרם המרכזי בפסיכולוגיה, שלרוב לא התבססו על חוותיהן הממשיות של נשים, פורשות בפנינו התיאוריות החדשות זוויות ראייה חדשות לגמרי בכל הקשור להוויה הפסיכולוגית הנשית. בקורס זה נתוודע לפסיכולוגיה של האישה מנקודת מבט אלטרנטיבית זו. נדון בתיאוריות החדשניות המתארות את ההתפתחות וההוויה הפסיכולוגית של נשים לאורך מעגל החיים, נבחן את ההשפעות התרבותיות-חברתיות על תהליכים אלה ונתעמק בסוגיות שונות הקשורות לבריאותן הנפשית של נשים. המטרה המרכזית היא לפתח הבנה עמוקה של מכלול הגורמים המעצבים את הפסיכולוגיה של האישה על כל מורכבותה.

חלק א' יתמקד בתיאוריות חדשניות בתחום ההתפתחות והאישיות, בדגש על השפעת התרבות והחברה על תהליכי ההתפתחות והתעצבות האישיות. חלק ב' יתמקד בסוגיות בבריאות הנפש של האישה, בדגש על הפרעות שבהן יש לנשים ייצוג רב במיוחד, כדוגמת הפרעות אכילה ודימוי גוף, דיכאון וכדומה.

פסיכופתולוגיה

2,7069745 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר אילנה הירסטון

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה.

הקורס נועד להקנות מושגי יסוד בתחום הפרעות הנפש והיכרות עם הפרעות הנפש הבולטות. במסגרת הקורס נלמד את החלוקה המקובלת של הפרעות השונות והסימפטומים העיקריים המאפיינים כל אחת מהן, עפ"י ה-DSM-IV (ספר הדיאגנוזות הפסיכיאטריות). הפרעות תוצגנה תוך התייחסות לסימפטומים האופייניים ולמחקרים העוסקים בגורמים השונים להפרעה: ביולוגי, פסיכו-חברתי וסביבתי. נושאי הקורס: מבוא להפרעות נפשיות; מצבי לחץ; הפרעות הסתגלות; הפרעה פוסט-טראומתית; הפרעות חרדה; הפרעות אישיות; הפרעות מצב רוח; סכיזופרניה ופרנויה; הפרעות בתפקוד מיני וסטיות מיניות; סמים והתמכרויות; הפרעות אופייניות לילדים ומתבגרים; הפרעות אורגניות.

קווים לתולדות הגיזענות המודרנית

2,7070183 שש"ס, 2 נ"ז

פרופ' יאיר זלטנרייך

הקורס יתחקה אחרי תהליכים וקונצפציות הקשורות בהתפתחות והשתרשות היבטים פוליטיים, תרבותיים וחברתיים בגזענות במאתיים השנים האחרונות, כגון: דרוויניזם חברתי, עבדות, דגנרציה, אאווגניקה, טבח עם וכדומה. הקורס יבחן קשרים בין התרחשויות עבר לבין סיטואציות בנות זמננו דרך מקרי חקר שונים.

קול והקשבה בלימודי מגדר

גב' שלי לויט

7070180, 2 שש"ס, 2 נ"ז

במסגרת קורס זה נעמיק בכתבים מכווננים בתחום לימודי המגדר פרי עטן של כותבות מערביות, במטרה להתמודד יחד עם התכנים המורכבים איתן אנו נפגשות כסטודנטיות/ים בתוכנית ללימודי מגדר. נעבד יחד כעסים, התלבטויות, רגשות והתמודדויות איתן אנו נפגשות כאשר אנו מנסות לגשר בין התפיסה הפמיניסטית-מגדרית לבין החיים בתרבות הגמונית ופטריארכלית ואשר אין מרחב אחר שבו ניתן לבטאן. באמצעות פרקטיקות פמיניסטיות המבוססות על מעגלי העלאת התודעה המגדרית של שנות ה-70 ומרכזי הסיוע, יתאפשר לכל אחת להשמיע את קולה, לבטא את עצמה ולקבל הכרה ותמיכה מהקבוצה. התהליכים ילוו במפגש עם טקסטים תיאורטיים שיקשרו את החוויה האישית של כל אחת מאתנו ושל הקבוצה, אל הקשר תיאורטי רחב יותר שיעזור לנו לייצר הבנה ויכולת פעולה. במסגרת הקבוצה נעניק לגיטימציה לביטוי רגשי ואינטואיטיבי שלרוב אינו לגיטימי במסגרות אקדמאיות וניתן מקום לחוויה האישית של כל אחת מן המשתתפות. יחד נחשוב כיצד פרקטיקות פמיניסטיות כגון אלו שנתרגל יחד בקבוצה יכולות להוות בסיס לכוח אישי וחברתי.

הגיל השלישי והאומנות השביעית זקנה על מסך הקולנוע

פרופ' אמיר כהן שליו

7066627, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יגיש את המשתתפים עם מבחר של סרטי קולנוע המציגים את הזקנה כתקופה מורכבת ומשמעותית במעגל החיים האנושי, בניגוד או כהשלמה לתפיסה הנפוצה שלה כזמן של דעיכה, התפוררות ותשישות נפש. כקבוצת יצירות סרטים אלו מאירים את הזקנה כתקופת חיים ייחודית בה יכולים חיינו המצטברים ואינם חולפים להגיע לגילוי חדש, תוך עמידה אמיצה מול כישלונות והחמצות של העבר מחד, ומול אטימות של חברה עיוורת ומפוחדת המתכחשת לכוחות הנפש המתגלים בזקן.

קורס מתודולוגי בלימוד היסטוריה

ד"ר אמיר גולדשטיין

7015000, 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה יחשוף את התלמידים לקסמה של ההיסטוריה ולעולמה של ההיסטוריוגרפיה. הקורס יציג את שיטות המחקר ההיסטורי, את הכלים והטכניקות בהם משתמשים היסטוריונים על מנת ללמוד על העבר. הוא יכיר את תהליך המחקר המודרני של ההיסטוריה, את המקורות המגוונים עליהם מתבססים היסטוריונים בעבודתם. בשיעורים ובמטלות ייחשפו כלי העבודה של ההיסטוריון: הארכיון, חיפוש חומרים ראשוניים, ניתוח מקורות ועוד.

קיימות ומזון

גב' לילך מוצפי

7066643, 2 שש"ס, 2 נ"ז

בשנים האחרונות ישנה מגמה מתחזקת בעולם ובארץ לכיוון מזון מעובד ומתועש, הכרוך במחיר לסביבה ולבריאות האדם. במקביל עולה וגוברת ההכרה בהשפעה של תעשיית המזון על מצב הסביבה ובכך שלגידול וייצור מזון חלק ניכר בבעיות הסביבתיות הקיימות עמן העולם מתמודד. הקורס יעלה שאלות כמו מהיכן מגיעים חומרי הגלם, מה התהליכים שהם עוברים ומה השפעתם שלהם על הסביבה והחברה, ויבדוק את האפשרויות והחלופות ליצירת מערכת מזון בת-קיימא.

קשר משפחתי: מבט עכשווי על משפחות בישראל

ד"ר דלית שמחאי

7098412, 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא לסוציולוגיה או מבוא ללימודי מגדר במדעי ההתנהגות

מוסד המשפחה עובר בעשורים האחרונים שינויים משמעותיים. בישראל, חברה משפחתית מאוד בהשוואה למערב, סוגיה זו מעסיקה גורמים שונים – פרטיים ומדינתיים גם יחד. במסגרת הקורס יבחן מוסד המשפחה במערב ובישראל בעזרת פרספקטיבה סוציולוגית ביקורתית, תוך התייחסות לתהליכים היסטוריים, למעורבותה של החברה

והמדינה במשפחתיות, לסוגיות מוסריות ולהקשרים מגוונים נוספים. הנושאים העיקריים שיועלו במסגרת הקורס הם זוגיות ונישואים, פריון והורות.

ד"ר אילת שביט

רבגוניות החיים: היבטים מעשיים ופילוסופיים

3,7066622 שש"ס, 3 נ"ז

אחת העובדות המופלאות הנגלית לכל אחד ואחת מאתנו באופן יומיומי היא הרבגוניות האדירה בעולם החי והצומח. עבור לא מעט מאתנו, עובדה זו משכה אותנו מלכתחילה להתחבר לסביבה המקיפה אותנו. 'רבגוניות החיים' (Biodiversity) היא תחום ידע המחבר בין מחקר בסיסי באקולוגיה ואבולוציה לבין ניהול שרותי סביבה (ecosystem service) באופן בר קיימא (sustainability). עמק החולה הוא מוקד (hot spot) של מגוון מינים ולכן מעבדת שדה נפלאה להכרות עם מינים נדירים, לברור מושגי יסוד ולהתנסות בעבודה מעשית עם הקהילה המקומית. במהלך הקורס נלקט צמחי מאכל ונחפש עקבות טורפים, נכיר את המושגים והוויכוחים הערכיים לשימור רבגוניות החיים, ונתנסה בשותפות בין האקדמיה לבין הקהילה בקרית שמונה ובטובא-זנגרייה שמטרתה העצמה, דיאלוג בין תרבויות והתחברות אל המקום (sense of belonging), וכל זאת בעזרת המדע והכרת רבגוניות החיים בקרבת היישוב.

ד"ר יעל קדר

רטוריקה במצבי קונפליקט

2,7066606 שש"ס, 2 נ"ז

הערה חשובה: קורס זה זהה בתוכנו לקורס 'רטוריקה ודיבייט', לא ניתן ללמוד את שני הקורסים יחד. רטוריקה היא אמנות הנאום והשכנוע. בקורס זה נלמד ונתרגל שיטות שונות שיאפשרו לנו להפוך לדוברים מיומנים ומשכנעים יותר. במהלך הסמסטר נלמד טכניקות רטוריות, נבין את הלוגיקה והתפתחות הטיעון ונוהה מהי דמגוגיה. נשים דגש מיוחד על תקשורת עניינית והוגנת, על הקשבה לדברי היריב ומציאת נקודות הסכמה, על מנת שנוכל לנהל שיחה גם במצבים של פער אידיאולוגי. בכל שיעור נערוך תרגיל ב"דיבייטינג", שהוא ספורט אינטלקטואלי בעל חוקים ברורים, המאתגר קבוצות יריבות לשכנע קהל לתמוך או להתנגד לדעה מסוימת. לכל נואם בדיבייט ניתן פרק זמן קצוב לנאום, במסגרתו עליו לשכנע את הקהל והשופטים. על מנת להשתפר בספורט הדיבייט, נלמד ונתרגל סוגי טיעונים והטעיות נפוצות, נבין כיצד יש לכתוב נאום ונאום סתירה, נעבוד על שפת הגוף, על שימוש בהומור ובציטוטים, על יצירת קשר עם הקהל ועוד.

ד"ר יעל קדר

רטוריקה ודיבייט ככלי להעצמה אישית וחברתית

2,7045606 שש"ס, 2 נ"ז

רטוריקה היא אמנות הנאום והשכנוע. בקורס זה נלמד ונתרגל שיטות שונות שיאפשרו לנו להפוך לדוברים מיומנים ומשכנעים יותר. במהלך הסמסטר נלמד טכניקה רטורית: שאלות רטוריות, טכניקת האבסורד, אנאפורות, מטאפורות ואנלוגיות, השוואות, מילים מאגיות ועוד. נשים דגש מיוחד על הלוגיקה והתפתחות הטיעון ונבין מהי דמגוגיה. נערוך תרגילים ב"דיבייטינג", שהוא ספורט אינטלקטואלי בעל חוקים ברורים, המאתגר קבוצות יריבות לשכנע קהל לתמוך או להתנגד לדעה מסוימת. לכל נואם בדיבייט ניתן פרק זמן קצוב לנאום, במסגרתו עליו לשכנע את הקהל והשופטים. על מנת להשתפר בספורט הדיבייט, נלמד ונתרגל סוגי טיעונים והטעיות נפוצות, נבין כיצד יש לכתוב נאום ונאום סתירה, נעבוד על שפת הגוף, על שימוש בהומור ובציטוטים, על יצירת קשר עם הקהל ועוד.

במסגרת הקורס תינתן לסטודנטים אפשרות להתנסות בפעילות בקהילה, באמצעות הפעלת קבוצות דיבייט במכללה ובתיכונים בסביבה. פעילות זו תאפשר למי שמעוניין בכך להוסיף ולתרגל את מיומנויות העמידה מול קהל, לרכוש ניסיון רב ערך באקטיביזם, חינוך, ותרומה לקהילה. הפעילות במסגרת זו מזכה במלגה.

שיטות מחקר איכותניות

2,7022908 ש"ש, 3 נ"ז, ש'

ד"ר שרה ארנון

ת' 7022910

גב' יסמין ברזילי שחם

בעשורים האחרונים תופס המחקר האיכותני מקום הולך וגדל במדעי החברה. המחקר האיכותני עוסק בחקר תופעות מתוך מגמה להבין אותן ואת משמעויותיהן עבור האנשים שהתנסו בהן. החוקר מנסה להתקרב לעולמם של הנחקרים באמצעות איסוף נתונים ישיר בכלי מחקר שונים.

מטרת הקורס היא הכרת שיטות המחקר האיכותניות על יתרונותיהן, מגבלותיהן, והדילמות האתיות והפרקטיות שהן מעלות. במהלך הקורס נדון בהיבטים הפילוסופיים, התיאורטיים והיישומיים של שיטות מחקר אלה ונכיר כלי מחקר שונים ובעיקר ראיון עומק, תצפית משתתפת וניתוח טקסטים. הקורס ישלב למידה תיאורטית עם התנסות מעשית (במסגרת התרגילים).

בעבודת הגמר יתבקשו הסטודנטים להגיש הצעה למחקר איכותני על כל מרכיביו, ליישם אותו באופן חלקי בתוך שדה ואוכלוסיית מחקר ספציפיים והתנסות בניתוח ובכתיבה פרשניים.

שיטות מחקר כמותניות

2,7022907 ש"ש, 3 נ"ז, ש'

ד"ר שרה ארנון

ת' 7022909

גב' יסמין ברזילי שחם

הקורס ידון במחקר המדעי הכמותי בתחום מדעי החברה והחינוך – עקרונות, שלבים, סוגים ומאפיינים שונים. יוצגו מערכי מחקר, שיטות מחקר וכלי מחקר שונים. ביו הנושאים שילמדו: מחקר ניסויי ומתאמי, סקר, תצפית, ניתוח מסמכים, שאלון, ראיון, ניתוח תוכן, מדדים להערכת איכות המחקר - מהימנות ותוקף, מחקרי אורך ורוחב, שלבי המחקר ומבנה הדו"ח המחקרי, אתיקה במחקר.

שינה, חלומות, חסך שינה ומה שביניהם

2,7034548 ש"ש, 2 נ"ז

ד"ר ליאור אריאל

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

הקורס יעסוק תחילה במהותם של השינה והחלומות, תפקיד השינה והבסיס הביולוגי שלה. בהמשך נדון בסיבות המרכזיות למחסור בשינה – סוגים שונים של הפרעות שינה, כמו גם מירוץ החיים הבלתי-פוסק בו אנו חיים כיום והשפעתו על אופי השינה שלנו. נסקור שיטות שונות לחקר השינה, הן בקרב בעלי חיים והן בקרב בני אדם. לבסוף נעסוק בהשלכות השונות של המחסור בשינה ברמה הפיזיולוגית, הקוגניטיבית והרגשית.

שפה ולאומיות

2,7070150 ש"ש, 2 נ"ז.

ד"ר רנא זוהר

הקורס ידון בקשר ובאינטראקציה שבין שפה ללאומיות, ויצג את השפה כמרכיב ממרכיבי הזהות הקולקטיבית של כל עם ועם. הקורס יראה כי שפה משחקת תפקיד חשוב שאיננו נופל ממרכיבי זהות אחרים, כמו תרבות והיסטוריה משותפת למשל, בתהליכי בניית אומה (Nation Building) ובקונפליקטים לאומיים. הקורס יציג סוגיות מהקונטקסט המקומי הישראלי כמו תהליך החייאת השפה העברית כחלק מהפרויקט הציוני לפני ואחרי קום המדינה, הקונפליקט בין יידיש לעברית באותה תקופה, הפולמוסים בדבר ההגמוניה של העברית, מעמדה של הערבית היום, תהליך ה"ביטחוניזציה" של הערבית במערכת החינוך, השימוש הגובר ברוסית בהקשרים רשמיים ותפקידה של השפה האמהרית בנוף הלשוני המורכב של ישראל. הקורס גם יספק פרספקטיבה עולמית לדיון הזה ויצג מקרים עולמיים כמו למשל, הקונפליקט שבין אנגלית ושפות אחרות בארה"ב וזה שבין אנגלית וצרפתית באזור קוביק שבקנדה ועוד.

תיאוריה ומחקר בסוציולוגיה

4,7011908 ש"ש"ס, 4 נ"ז

דרישות קדם: מבוא לסוציולוגיה

ד"ר תמר ברקאי

מהי חברה ומהי פעולה חברתית? מה מסביר את יחסי הגומלין בין היחיד לסדר החברתי? מה בין חיי היומיום לתהליכים מקרו-חברתיים? כיצד נסביר תהליכים של שינוי ושעתוק חברתיים? כיצד ובאילו אופנים מעוצבים החברה והיחיד ובאיזו מידה הם מושפעים מיחסי כוח? במסגרת הקורס נכיר את התיאוריות הסוציולוגיות המרכזיות המציעות תשובות שונות לסוגיות אלה, החל מהתיאוריות הקלאסיות שפיתחו מייסדי הסוציולוגיה וכלה בתיאוריות עכשוויות יותר. מטרת הקורס הן ראשית להקנות ידע תיאורטי בסיסי; ושנית לפתח כלים אנליטיים ליישום הידע התיאורטי בעת החקירה המדעית של תופעות חברתיות.

תיאוריות אישיות

2,7021716 ש"ש"ס, 2 נ"ז

ד"ר אילנה הירסטון

מטרות הקורס: הכרות עם תחום חקר האישיות, הבנתה והגדרתה, באמצעות הצגת התיאוריות המרכזיות בתחום אשר כל אחת מהן מסבירה באופן שונה את המאפיינים, המניעים והצרכים של הפרט אשר מסבירים את ההתנהגות, ומציעה שיטות שונות לטיפול בקושי נפשי ובשינוי התנהגות. הלמידה תכלול סקירת התפתחותן ההיסטורית של אסכולות תיאורטיות שונות להבנת האישיות, דיון השוואתי בהנחות הבסיס ובדגשים הניתנים על ידי תיאוריות שונות, והערכה ביקורתית של המודלים. לצורך המחשה נעזר באמצעים ספרותיים, קולנועיים ובתיאורי מקרה.

תלאות ותקווה: שנותיה הראשונות של מדינת ישראל

2,7023480 ש"ש"ס, 2 נ"ז

פרופ' יאיר זלטנרייך

הקורס יבחן את תהליך התפתחותה המורכב והלא שלם של הדמוקרטיה הישראלית, תוך התמקדות על שנות העיצוב העיקריות: תקופת המעבר מיישוב למדינה, היינו השנים האחרונות של תקופת היישוב והראשונות של המדינה. הקורס יתבסס על מחקרים חדשים בתחום זה. בין נושאי הקורס: תכנון ועיצוב המשטר הדמוקרטי הישראלי; עיצוב התפיסה הביטחונית; המפגש בין ותיקים לעולים; המפגש בין יהודים לערבים; המפגש בין חילוניים.

תקשורת וגיבור בקונפליקט

2,7066639 ש"ש"ס, 2 נ"ז

ד"ר ענבל פלג קוריאט

הקורס יעסוק בהיבטים הגלויים והסמויים של ניהול ויישוב קונפליקטים. מידי יום אנו נתקלים בקונפליקטים, בין אם בחיינו הפרטיים ובין אם בחיינו המקצועיים. מנקודת מבט רציונאלית, במצבי קונפליקט, אנו אמורים לקבל רק החלטות שמתיישבות עם האינטרסים שלנו. בפועל, אנחנו לא תמיד רציונאליים והגיוניים, התנהגותנו בזמן קונפליקט מושפעת מנורמות חברתיות, מכשלים בתקשורת, ממצבנו הרגשי, מהטיות בחשיבה ומהיבטים סמויים אחרים.

במהלך הקורס הסטודנטים יחשפו למודלים עדכניים בתחום וירכשו מיומנויות לניהול דיאלוג אינטגרטיבי תוך שימת דגש על השפה הגישורית. המודלים והטקטיקות אשר ילמדו בקורס יקנו לסטודנטים כלים פרקטיים ותיאורטיים אשר יסייעו להם להתמודד באופן מושכל יעיל ובונה עם מצבי סכסוך, קבלת החלטות ומשא ומתן.